

Najaarsrapportage 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
Financiële samenvatting	7
Verantwoording per programma	10
1 Raad	11
1.1 Wat willen we bereiken	11
1.2 Wat hebben we ervoor gedaan ?	11
1.3 Wat heeft het gekost?	12
2 Stad en bestuur	14
2.1 Wat willen we bereiken	14
2.2 Wat hebben we ervoor gedaan ?	14
2.3 Wat heeft het gekost?	15
3 Duurzame stad	17
3.1 Wat willen we bereiken	17
3.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	17
3.3 Wat heeft het gekost?	19
4 Bereikbare stad	21
4.1 Wat willen we bereiken	21
4.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	21
4.3 Wat heeft het gekost?	23
5 Goed wonen	26
5.1 Wat willen we bereiken	26
5.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	27
5.3 Wat heeft het gekost?	29

6 Schone en veilige stad	31
6.1 Wat willen we bereiken.....	31
6.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	32
6.3 Wat heeft het gekost?	33
7 Gezonde en sociale stad.....	40
7.1 Wat willen we bereiken.....	40
7.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	40
7.3 Wat heeft het gekost?	41
8 Samenleven, onderwijs en cultuur	43
8.1 Wat willen we bereiken.....	43
8.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	44
8.3 Wat heeft het gekost?	46
9 Werk en inkomen	51
9.1 Wat willen we bereiken.....	51
9.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	51
9.3 Wat heeft het gekost?	52
10 Economie en vastgoed.....	54
10.1 Wat willen we bereiken.....	54
10.2 Wat hebben we ervoor gedaan?	55
10.3 Wat heeft het gekost?	56
Algemene dekkingsmiddelen en Overhead.....	59
Overhead.....	60
Financiën.....	63
Actualisatie kapitaallasten	66
Fasering investeringen	67

Bijlagen	70
Inhuur derden	71
Audit	72
Voortgang actiepuntenlijst accountant	73

Inleiding

Inleiding

Hierbij bieden wij de Najaarsrapportage 2026 aan. In dit document rapporteren wij u over de uitvoering van de Programmabegroting 2026, het bijbehorende investeringsprogramma en de geprognosticeerde (financiële) afwijkingen, inclusief eventuele reservemutaties.

Het resultaat op basis van de prognose in de Najaarsrapportage 2026 is circa € 3 miljoen voordeliger dan het saldo van de begroting 2026 na de Kadernota 2027 (€ 1,9 miljoen voordeel). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de effecten van de Meicirculaire gemeentefonds 2026 en per saldo een voordeel op de exploitatie.

Een overzicht vindt u in de financiële samenvatting.

De geprognosticeerde uitkomst is bepaald op basis van de realisatie in het eerste halfjaar van het lopende begrotingsjaar 2026 en een prognose over de resterende maanden. De uitgangspositie is het saldo van de begroting 2026 na de Kadernota 2027. De afwijkingen (mee - en tegenvallers) en de financiële gevolgen van voorstellen worden verwerkt in de 11e begrotingswijziging die bij de Najaarsrapportage 2026 is gevoegd.

Vertragingen in de realisatie, knelpunten in de capaciteit buiten, onvoorziene marktontwikkelingen en afwijkingen in de uitkomsten van grondexploitaties kunnen nog leiden tot belangrijke afwijkingen, die pas bij de Jaarstukken 2026 bekend zullen zijn.

In de bijlage is nadere informatie opgenomen over inhuur derden. Het Tussentijds MeerjarenProgramma Grondontwikkeling (TMPG) 2026-2029 volgt als separate bijlage bij de Najaarsrapportage 2026.

Het college van burgemeester en wethouders

Financiële samenvatting

Toelichting

De najaarsrapportage is een afwijkingenrapportage die per programma inzicht geeft in de verwachte voor- en nadelen in de exploitatie, reservemutaties, kapitaallasten en investeringen.

Totaal bedraagt de prognose van de Najaarsrapportage 2026 een voordelig resultaat na bestemming van € 4.949.000 Dit resultaat is opgebouwd uit het saldo van de begroting 2026 na de Kadernota 2027, de Meicirculaire gemeentefonds 2026, actuele prognoses van de begrotingsprogramma's en actualisaties van reserves en (kapitaallasten van) investeringen.

Ten opzichte van de stand van de begroting 2026 na de Kadernota 2027 (€ 1.928.000 voordeel) verbetert het saldo met € 3.021.000.

De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn:

1. meicirculaire 2026 (gemeentefonds): € 1.217.000 nadeel;
2. afwijkingen exploitatie: € 3.152.000 voordeel;
3. actualisatie kapitaallasten investeringen : € 693.000 voordeel;

De individuele posten lichten we toe binnen de verschillende programma's.

Financiële samenvatting

Saldo begroting 2026		(bedragen × € 1.000)
		+ = voordeel / - = nadeel
Stand begroting 2026 na Kadernota 2027		1.928
aanpassing presentatie uitgangspunt Kadernota 2027	393	
Effect Meicirculaire 2026	-1.217	
Per saldo effecten tot aan Najaarsrapportage 2026		-824
Vertretpunt na meicirculaire 2026		1.104
Exploitatie (exclusief kapitaallasten)	3.152	
Kapitaallasten (afschrijvingen en doorberekende rente)	693	
Per saldo effecten Najaarsrapportage 2026		3.845
Saldo begroting 2026 na Najaarsrapportage 2026		4.949

Aanpassing presentatie uitgangspunt Kadernota 2027

Het uitgangspunt voor 2026 na de Kadernota 2027 is € 393.000 voordeliger dan gepresenteerd doordat een tweetal posten niet ten laste van het resultaat 2026 komt maar een onttrekking aan de Algemene Reserve betreft.

Financiële effecten programma's

Bedragen x € 1.000 (+=voordeel en -=nadeel)				
Programma	Effecten voor bestemming	Reserve mutaties (stortingen):	Reserve mutaties (onttrekkingen):	Saldo Najaarsrapportage
Raad	-			-
Stad en bestuur	135			135
Duurzame stad	-66			-66
Bereikbare stad	-300			-300
Goed wonen	529			529
Schone en veilige stad	-3.349			-3.349
Gezonde en sociale stad	3.140			3.140
Samenleving, onderwijs en cultuur	-34			-34
Werk en inkomen	2.668			2.668
Economie en Vastgoed	263			263
Financiën	5.315	-5.673	1.056	698
Overhead	-531			-531
Totaal	7.769	-5.673	1.056	3.152

Toelichting

Voor een compleet inzicht in het begrotingssaldo en de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen het resultaat voor bestemming (op basis van lasten en baten) en het resultaat na bestemming (inclusief reservemutaties).

Voor een nadere toelichting van alle effecten en reservemutaties verwijzen we naar het volgende hoofdstuk waarin de financiële verantwoording per programma wordt weergegeven. Binnen het programma financiën is een totaaloverzicht opgenomen van de stortingen en onttrekkingen (bestemmingsreserves).

Meicirculaire gemeentefonds 2026

Effecten van de Meicirculaire gemeentefonds 2026	(bedragen x € 1.000) +=voordeel en -=nadeel
Afname uitkering Gemeentefonds	-1.224
Vrijval stelpost nominale ontwikkeling	1.500
Aanpassing decentralisatie- en integratie-uitkeringen	-1.493
Effect Financieel meerjarenbeeld - jaarschijf 2026	-1.217

Programma / onderwerp	(bedragen x € 1.000) +=voordeel en -=nadeel
Stad en bestuur	
Basisregistratie Personen: centralisering inschrijving vergunninghouders	2
Bestuurlijke samenwerking - lokale politieke partijen	33
Goed Wonen	
Woonbeleid - wet betaalbare huur	9
Schone en veilige stad	
Wet op de lijkbezorging	-21
Gezonde en sociale stad	
Beschermd Wonen	808
Compensatieregeling niet-beoogde kosten jeugdzorg	-306
Jeugdhulp kinderen in een asielzoekerscentrum	-11
Ketensystemen jeugd	-3

Effecten van de Meicirculaire gemeentefonds 2026	(bedragen × € 1.000) +=voordeel en -=nadeel
Maatschappelijke opvang	32
Vrouwenopvang	4
"Weeffout" Jeugdzorg	-53
Samenleving, onderwijs en cultuur	
Erfgoed en Overheid	20
Werk en inkomen	
Aanpak overlast asielzoekers	50
Alleenverdienersproblematiek	80
Faciliteitenbesluit opvangcentra	28
Problematische schulden	149
Werk en re-integratie	71
Wet sociale werkvoorziening en beschutwerk	600
Financiën	
Decentralisatie- en integratieuitkeringen	-1.873
Taakmutaties	381
Effect taakmutaties en decentralisatie- en integratieuitkeringen 2026	-

Toelichting

De Meicirculaire 2026 gaat over de uitkeringen uit het gemeentefonds en is gepubliceerd op 29 mei 2026. De circulaire geeft een overzicht van de bijstellingen in de algemene uitkering, de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Een nadere toelichting is opgenomen in de "Bestuurlijke reactie Meicirculaire 2026"(van 24 juni 2026). De extra middelen als gevolg van taakmutaties en aanpassingen in decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn in 2026 budgetneutraal verwerkt bij de programma's. De meerjarige effecten zijn verwerkt in de Programmabegroting 2027-2030.

Meerjarige effecten

Begrotingssaldo 2027-2030	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Meerjarige posten Najaarsrapportage 2026</i>					
1 Administratieve correctie radicalisering	-60	-60	-60	-60	-60
2 Onregelmatigheidstoelage Toezicht & Handhaving	-300	-300	-300	-300	-300
3 Ongediertebestrijding	-120	-120	-120	-120	-120
Totaal	-480	-480	-480	-480	-480

Toelichting

In de Najaarsrapportage 2026 doen zich enkele posten voor die een gevolg hebben voor de meerjarenbegroting 2027-2030. In bovenstaande tabel zijn deze mutaties weergegeven. De effecten worden betrokken bij de Kadernota 2028.

Verantwoording per programma

1 Raad

1.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

De doelstelling van het programma Raad omvat het waarborgen van een democratisch bestuur, dat effectief, doelmatig, transparant en betrouwbaar functioneert. De betrokkenheid van inwoners bij het politiek bestuur van de gemeente is daarbij van wezenlijk belang voor het draagvlak van genomen besluiten.

De gemeenteraad heeft 39 leden die allemaal inwoner zijn van Delft. Gezamenlijk vertegenwoordigen zij alle inwoners van onze stad. De gemeenteraad is het hoogste bestuurlijke orgaan van de gemeente en vormt samen met de burgemeester en het college het bestuur van Delft. De gemeenteraad bepaalt de (financiële) kaders waarbinnen het college van burgemeester en wethouders het beleid voor Delft moet uitwerken en uitvoeren. Daarnaast controleert de gemeenteraad of het college het beleid naar behoren uitvoert en (onvoorziene) problemen afdoende aanpakt. Hierbij geeft de gemeenteraad ook invulling aan haar volksvertegenwoordigende rol door in actieve verbinding met de stad te staan. Bij deze taken worden de gemeenteraadsleden ondersteund door een aantal commissieleden.

1.2 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Stand van zaken maatregelen (activiteiten) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

Afleggen werk- en wijkbezoeken

- De raad legt dit jaar net als andere jaren twee grote wijkbezoeken af, dit jaar naar Voorhof en Buitenhof. Daarnaast legt de raad tal van reguliere werkbezoeken af in het kader van het inwerkprogramma of op verzoek vanuit de raad of externe organisaties.

Verzorgen voorlichtingsbijeenkomsten

- Gedurende het jaar worden diverse voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor schoolklassen.

Aandacht voor opkomstbevordering en informatievoorziening voor de verkiezingen

- Er is uitgebreid aandacht besteed aan opkomstbevordering in aanloop naar de verkiezingen. Dit gebeurde onder meer door de ondersteuning van diverse debatten, de digitale stemhulp (20.630 bezoekers) en informatieverstrekking via de krant.

Toerusten en informeren nieuwe gemeenteraad

- Er is een uitgebreid inwerkprogramma voor de nieuwe raad. Dit bestaat uit onder meer vier inhoudelijke themabijeenkomsten, een bijeenkomst voor nieuwe raads- en commissieleden over de werkwijze van de raad, een regionale bijeenkomst over de gemeenschappelijke regelingen en een Raadsweekend waarbij onder meer aandacht is besteed aan de onderlinge kennismaking, de toekomstige werkwijze en de weerbaarheid van het bestuur.
- De Delftse rekenkamer heeft in 2026 zoals gepland zes onderzoeken afgerond met een rapport of rekenkamerbrief. Een onderzoek naar Ondernijning, prostitutie en mensenhandel loopt door in 2027. Mogelijk wordt een onderzoek naar het Delftse armoedebeleid al in 2026 afgerond.

Adviezen Stadsbouwmeester

- De Stadsbouwmeester heeft informeel en formeel advies gegeven aan raad en ambtelijke organisatie (zoals 'Delft Groot Denken, Kleine Stappen'), hij is op verschillende manieren zichtbaar aanwezig in de stad (bijvoorbeeld door maandelijkse architectuurcafés en columns in de Stadskrant) en hij treedt regelmatig op als moderator (bijvoorbeeld Delft Maakt Ruimte en de Kroonlezing).

Ondersteunende rol (externe) accountant in de planning & control-cyclus

- De externe accountant heeft de jaarrekening gecontroleerd en daarover verslag uitgebracht aan de raad.

Aanvullend worden de volgende nieuwe (niet geplande) activiteiten gerealiseerd:

Aanbesteding audiovisuele middelen

- Er is inmiddels een aanbesteding gestart om te komen tot een nieuwe overeenkomst per half januari 2027 voor de dienstverlening rondom de audiovisuele middelen voor de Raadszaal en de Commissiekamer in het stadhuis.

Werkgroep werkwijze raad

- Er is een werkgroep gestart die adviezen gaat uitbrengen over de toekomstige werkwijze van de raad voor deze raadsperiode.

Onderhandelingsproces nieuw college

- Er is een uitgebreid proces gevolgd op basis van een vooraf overeengekomen procesbeschrijving om te komen tot de samenstelling van een nieuw college dat op 24 juni is geïnstalleerd.

1.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Raad	Nadelige financiële afwijking	Voordelige financiële afwijking	Incidenteel/ Structureel	(bedragen × € 1.000) Reserve mutatie
Taakvelden				
01 Bestuur	-	-	-	

Raad	Nadelige financiële afwijking	Voordelige financiële afwijking	Incidenteel/ Structureel	(bedragen × € 1.000) Reserve mutatie
		-	-	-

Toelichting op de afwijkingen

Er worden geen financiële afwijkingen verwacht.

2 Stad en bestuur

2.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

Het college van Delft staat voor de waarden van goed bestuur. Deze vormen het fundament van ons handelen en besluitvorming. Dit betekent dat we transparant zijn, gericht op een effectieve besteding van middelen en de legitimiteit van onze besluitvorming. Op deze manier geven we vorm aan het begrip betrouwbare overheid. We zijn benaderbaar en zichtbaar in de stad aanwezig. We geloven in een cultuur van inwoners aangenaam verrassen, door bijvoorbeeld vaker en sneller te telefoon te pakken. Ook als het antwoord nee is.

Mensen maken de stad. De stad maken we met elkaar. Samen bepalen we hoe iedereen in Delft leeft, werkt en hoe Delft zich daardoor ontwikkelt. We zien dit uitdrukkelijk als gezamenlijke opgave van de gemeenteraad en het college. Daar waar het nodig is, willen we de kracht van de samenleving versterken. Daar waar die kracht al aanwezig is, willen we ruimte geven aan initiatieven, bijvoorbeeld via participatietrajecten waarbij omwonenden en ondernemers meedenken over de thema's werken én wonen, leefkwaliteit, bereikbaarheid, alsmede met het verstrekken van subsidies.

Wij staan als raad en college voor de waarden van goed bestuur. Dat betekent voor ons dat we als college zichtbaar zijn, betrouwbaar zijn, verantwoordelijkheid nemen en echt luisteren. Wij willen meer met bewoners en bedrijven samen oppakken en zichtbaar zijn in de wijken. Dus dichtbij alle Delftenaren en dichtbij de uitvoering. We werken samen met de stad en partners aan een aantrekkelijk Delft, ook voor toekomstige generaties. Tegelijkertijd: er gebeurt al veel moois in Delft. Met de aanpak 'Wij West – Gelijke kansen in Delft' bijvoorbeeld. Waarin we samen met bewoners, instellingen en organisaties uit Delft-West vorm en inhoud geven aan de opgaven, vanuit vertrouwen. Voor het toekomstbestendig versterken van de stad, werken we samen met, en behartigen we belangen bij, mede-overheden. Dit met oog voor de omgeving. Daartoe zorgen we ook dat we de kansen in beeld hebben die samenwerking op bovengemeentelijk niveau en in netwerkverbanden met zich mee kan brengen.

2.2 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Stand van zaken uitvoering maatregelen (activiteiten) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

Gemeentelijke dienstverlening

- We zijn in 2026 gestart met het gemeentebrede programma om de digitale omgeving voor dienstverlening te vervangen. Het budget hebben we geherfaseerd vanwege opgelopen vertraging. Dit is verwerkt in 2.3.

- In 2026 benaderen wij inwoners met een bijstandsuitkering die zelf geen aanvraag indienen voor de individuele inkomenstoeslag – hoewel ze er wel voor in aanmerking komen – actief voor een dienstverlenend gesprek. Tijdens dit gesprek vullen wij samen met de inwoner de aanvraag in en beoordelen deze. Vanaf 2027 onderzoeken we of een deel van de inwoners met een bijstandsuitkering in aanmerking kan komen voor automatisch toekenning in het kader van de mogelijkheden vanuit de Participatiewet in balans.

Bedrijfsvoering

- In 2026 hebben we in Delft te maken gehad met meerdere agressie-incidenten binnen het stadskantoor. Om de veiligheid van onze medewerkers en onze bezoekers beter te kunnen waarborgen, is het noodzakelijk om maatregelen te treffen. We zijn naar aanleiding van de incidenten gestart met het opstellen en uitvoeren van een integraal veiligheid- en hospitalityplan. Het plan omvat organisatorische, fysieke en technische maatregelen, om medewerkers, bezoekers en bestuurders beter te beschermen. Daarbij proberen we waar mogelijk de verbetering van de publieksdienstverlening mee te nemen.
- In het kader van de (jaarlijkse) vervanging en aanschaf van meubilair zijn dit jaar de 'trein zitjes' omgezet naar 60 vast werkplekken, aanvullend op reguliere vervanging. Dit maakt onderdeel uit van het verbeterplan 'Actualiseren werkplekconcept en optimaliseren gebruik vergadercentrum'.
- De vervanging van het toegangscontrolesysteem wordt in 2026 gerealiseerd en afgerond.

2.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
Stad en Bestuur	Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)	Reserve mutatie
Taakvelden				
02 Burgerzaken	-40	175		-135
Verkiezingen	-40		I	40
Ontwikkelkosten dienstverlening		175	I	-175
Totaal financiële afwijkingen	-40	175		-135

Toelichting op de afwijkingen

0.2 Burgerzaken

Verkiezingen

Uitvoering van de motie opkomstbevordering, in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen.

Ontwikkelkosten dienstverlening

Het gemeentebrede programma om de digitale dienstverleningsomgeving te vervangen is vertraagd.

Investerings

Herfasering investeringen 2026 (bedragen x € 1.000)					
Stad en Bestuur	Geplande datum gereed PB 2026	Nieuwe planning gereed	Investeringsbudget - Jaarschijf 2026 (inclusief restant 2025)	Prognose uitgaven jaarschijf 2026	
1 Toegangscontrolesysteem	2026	2027	401	320	
2 Meubilair	2026	2026	86	161	
3 Publieke dienstverlening	2027	2027	70	-	
Totaal			557	481	
Per saldo aanvulling jaarschijf 2026 (+=verhoging en -= verlaging)				-76	

Toelichting op de investeringen

Toegangscontrolesysteem

Voor de vervanging van het toegangscontrolesysteem.

Meubilair

Voor de benodigde (jaarlijkse) vervanging en aanschaf van meubilair voor de gemeentelijke huisvesting. Aanvullend op reguliere vervanging, zijn dit jaar de 'trein zitjes' omgezet naar 60 vaste werkplekken.

Publieke dienstverlening

Aanpassing van de publiekshal ter verbetering van de publieksdienstverlening. Uitvoering wordt betrokken bij het Integraal veiligheid en -hospitalityplan en schuift door naar 2027

3 Duurzame stad

3.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

Voor het leefbaar houden van de stad zijn alle duurzaamheidsthema's van groot belang. Wij willen in 2050 klimaatneutraal en klimaatbestendig zijn. Dit geldt voor alle onderdelen die hieronder vallen: de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en thema's als water, natuur, biodiversiteit, schone lucht, geluid en bodemkwaliteit.

We merken dat we te maken krijgen met hogere temperaturen en heftiger regenbuien. Om de stad leefbaar te houden, moeten we maatregelen nemen. We zetten in de komende jaren concrete stappen om de stad prettig en gezond leefbaar te houden en onze energie en warmte duurzaam en betaalbaar te maken. Wij vinden het belangrijk dat iedereen mee kan in de verschillende transitie waar we voor staan. En wij nodigen Delftenaren uit om ook zelf maatregelen te nemen voor een duurzame toekomst, en waar nodig ondersteunen en stimuleren wij die.

Wij willen een stad die op termijn klimaatneutraal, circulair, klimaatbestendig, gezond, groen en biodivers is. Dit zijn ambities die langere tijd om aandacht vragen. Klimaatverandering gaan we tegen bij de bron: we beperken de uitstoot van koolstofdioxide (CO₂) zo snel mogelijk. We gaan de gebouwde omgeving energiezuiniger maken. We richten de stad in op extremer weer, langere perioden van droogte en heftiger buien. We vergroenen en versterken de biodiversiteit. We verbeteren de luchtkwaliteit en verminderen geluidsoverlast. We gaan materialen hergebruiken en we gebruiken grondstoffen zo lang als mogelijk.

3.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Stand van zaken maatregelen (activiteiten) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

Klimaatadaptatie, groen, biodiversiteit en water

- De aanpak van honderd plekken voor vergroenen van overbodige verharding verloopt volgens planning.
- We faciliteren initiatieven uit de stad om te vergroenen.
- Voor de wijken Tanthof en Wippolder stellen we een soortenmanagementplan op. Op buurtniveau stellen we kansenkaarten natuur op.
- De samenwerking met de Klimaatmaat van duurzaamheidscentrum De Papaver zetten we voort, om mensen te verleiden en te helpen bij het klimaatadaptief, groen en biodivers te maken van hun tuinen.
- We ondersteunen de vergroening van bedrijven op Schieoevers (Innovatiedistrict Delft) vanuit de Werklandschappen.
- We hebben gewerkt aan verbetering van de blauwalgproblematiek in de Grote Plas. Deze inzet is afgerond volgens planning (zie de raadsbrief Zwemwater Grote Plas Delftse Hout van 7 juli 2026, RIS 6528992).
- Aan de Schoemakerplantage is een vleermuizentoren gerealiseerd.

Delftse Hout / Buytenhout / Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland

- Voor de entree van de Delftse Hout bij de Korftlaan voeren we een verkenning uit. De verkenning wordt eind 2026 afgerond.
- Met de gemeenten Zoetermeer en Pijnacker-Nootdorp en Staatsbosbeheer versterken we de identiteit en bekendheid van Buytenhout via social media. Gezamenlijk stellen we een monitoringssystematiek op voor biodiversiteit.
- Het uitwerken van plannen om de toegangsroutes naar Midden-Delfland te versterken is vertraagd. Dit heeft te maken met de samenhang met andere projecten, waaronder spoorverdubbeling.
- Onderzoek naar goede inpassing van de viersporigheid tussen Delft en Schiedam: zie hoofdstuk 4.2 Bereikbare stad.
- Het beheer van de natuur- en recreatiegebieden Midden-Delfland is belegd bij Coöperatief Beheer Groengebieden Midden-Delfland, in samenwerking met Staatsbosbeheer. In 2026 wordt deze samenwerking geëvalueerd.

NME, Participatie en groene samenwerking

- Duurzaamheidscentrum De Papaver voert voor ons de activiteiten voor natuur- en milieueducatie uit.
- We ondersteunen De Papaver bij het onderzoek naar hun toekomstplannen.
- De Papaver is gestart met de renovatie en vergroting van de gebruiksmogelijkheden van het gebouw aan de Korftlaan. De eerste fase verloopt volgens planning.

Geluid en luchtkwaliteit

Door het vertrek van de specialist op dit beleidsterrein – een functie die moeilijk is in te vullen – heeft uitvoering van de volgende acties vertraging opgelopen:

- Aanpak van geluidknelpuntlocaties bij bestaande bebouwing.
- Inventariseren van stille plekken in de stad.
- Voorbereidingen om de Basis Geluid Emissie in kaart te brengen.
- Uitvoering geven aan de regionale aanpak luchtkwaliteit, samen met uitvoering van maatregelen uit het uitvoeringsprogramma van het Schone Lucht Akkoord
- Monitoren van luchtkwaliteit in Delft.
- Meetgegevens van het meetnet luchtkwaliteit bespreken met inwoners, samen met Luchtwachters Delft.

Bodem

- We verbeteren het bodeminformatiesysteem doorlopend.
- We geven invulling aan het lokale bodembeleid door het implementeren van lokale bodemregels in het Omgevingsplan.
- De verontreiniging met lood in de bodem brengen we in kaart, volgens planning.

Circulaire economie

- De uitvoeringsagenda circulaire economie wordt geactualiseerd.
- We starten initiatieven die bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie.
- Het circulaire ambachtsnetwerk bouwen we uit, samen met Avalex, stichting Stunt en andere partners.

Energietransitie - Stadsbreed in beweging

- De Delftse Klimaatweek is een succes en wordt doorgezet en doorontwikkeld.
- Met de VvE-strategie brengen we maatregelen en subsidieregelingen onder de aandacht, specifiek gericht op de circa 1.600 Verenigingen van Eigenaren in Delft.
- We stimuleren het gebruik van biobased materialen, onder meer via de subsidieregeling.
- Zoals vastgelegd in het Plan van Aanpak voor energiearmoede (2024-2027) ligt de nadruk bij de bestrijding van energiearmoede bij huurders van woningcorporaties.
- Ook Delft heeft last van netcongestie, nu het elektriciteitsnetwerk vol loopt. De gemeente helpt mee met het zoeken naar oplossingen om projecten toch eerder te realiseren. De aanpak verloopt conform planning.
- De ontwikkeling van Energy Hubs is een ingewikkeld proces door gebrek aan urgentie bij alle partijen, complexe juridische barrières en maatwerk rondom regelgeving. Het vraagt veel afstemming en onderling vertrouwen. Dit kost tijd.
- De gemeente werkt aan het stapsgewijs verduurzamen van de eigen vastgoedportefeuille.

Energietransitie - Techniek

- De gemeente bereidt zich, samen met de partners, voor op fase 2 van het warmtenet, waarin de gemeente de regierol heeft. Dit vraagt om onder meer het vaststellen van een warmtekavel, het goedkeuren van een kavelplan en het formeel aanwijzen van het warmtebedrijf. Dit is vertraagd omdat de Wet collectieve warmte later in werking is getreden.
- Het principebesluit voor de gemeentelijke deelname in het warmtebedrijf is genomen.
- Om het elektriciteitsnet gereed te maken voor de energietransitie vervangt Stedin het hoogspanningsstation in Tanthof. Deze werkzaamheden liggen op schema.
- De gemeente werkt aan het modelleren van het elektriciteitssysteem in een digitale versie ('digital twin').

Energietransitie - Warmte-uitvoeringsplannen

- We zijn gestart met de warmte-uitvoeringsplannen voor de Roland Holstbuurt, de Aart van der Leeuwbuurt en de Pijperring. Het plan voor de Pijperring is iets vertraagd door besluitvorming bij de woningcorporatie.

3.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
Doorzame stad	Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)	Reserve mutatie
Taakvelden				
74 Milieubeheer	-100			
hogere lidmaatschaps- en licentiekosten	-100		I	
81 Ruimtelijke ordening		34		-34
anterieure overeenkomst Warmtepompcentrale		34	I	-34

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
Totaal financiële afwijkingen	-100	34		-34

Toelichting op de afwijkingen

7.4 Milieubeheer

Wettelijke taken bodem / lidmaatschappen

Per saldo is naar verwachting sprake van een nadeel van € 100.000 op taakveld Milieubeheer. Er is sprake van hogere lidmaatschapskosten voor beleidsinhoudelijke (bestuurlijke) netwerken en aanvullende kosten in verband met een wettelijke verplichting om bodemgegevens aan te leveren via de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Voor het aanleveren en beheren van deze gegevens zijn licentiekosten verschuldigd. Deze kosten waren nog niet opgenomen in de begroting 2026.

8.1 Ruimtelijke ordening

Anterieure overeenkomst Warmtepompcentrale

Afsluitende financiële verwerking van de anterieure overeenkomst. Conform deze overeenkomst wordt dit bedrag gereserveerd in de reserve kostenverhaal bovenwijkse voorzieningen.

4 Bereikbare stad

4.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

Delft wil komende jaren groeien in aantal inwoners en arbeidsplaatsen. Deze groei leidt tot meer mobiliteit en extra druk op de beschikbare ruimte. Om een gezonde doorgroei van de stad mogelijk te maken met een goede bereikbaarheid, is een nieuwe balans nodig tussen de toenemende vraag naar mobiliteit en de schaarse openbare ruimte in de stad. We zetten daarom in op de mobiliteitstransitie. Door meer in te zetten op actieve mobiliteit, zoals lopen en fietsen, en openbaar vervoer kunnen we de bestaande openbare ruimte beter benutten. Daarnaast zetten we in op het verschonen van mobiliteit.

Mobiliteitstransitie

We dragen bij aan een duurzame en veilige, bereikbare stad die verder groeit en zetten daarvoor verdere stappen in de mobiliteitstransitie. We doen dit onder andere door te zorgen voor een aantrekkelijke en verkeersveilige inrichting die uitnodigt om meer te lopen en te fietsen en minder de auto te gebruiken.

Verduurzaming

Vanuit de bereikbare stad dragen we bij aan de leefbaarheid door in te zetten op ruimte-efficiënt en schoner vervoer. We maken zo ruimte vrij voor een andere invulling, zoals vergroening, spelen en ontmoeten en we verlagen de uitstoot van koolstofdioxide (CO₂) en stikstofdioxide (NO₂).

Netwerk en voorzieningen

We vergroten de bereikbaarheid van onder andere Delft-West en het Innovatiedistrict Delft. Dit doen we door het realiseren van veilige en comfortabele fietsroutes die de wijken Buitenhof en Voorhof verbinden met andere delen van Delft en door voor- en natransport dat naadloos aansluit op de dienstregeling van tramlijn 19 naar de campus.

4.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Stand van zaken uitvoering maatregelen (activiteiten) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

Mobiliteit

Voetganger op één

- We werken op een aantal plekken maatregelen uit om het lopen aantrekkelijker te maken. In 2026 wordt de route vanaf de eindhalte van tramlijn 19 naar Campus Zuid verbeterd en zijn bij de rioolvervangingsprojecten in onder andere Voorhof de voetgangersvoorzieningen verbeterd.
- Daarnaast zijn er voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor het ontwerp voor de Metropolitane Fietsroute naar Rotterdam, waarbij ook rekening gehouden wordt met de aanleg van voetpaden op plekken waar deze nu ontbreken.

Ruimte in de binnenstad

- In februari is het autoluwplus-gebied uitgebreid, conform planning.
- Na de zomer start het experiment voor de inrichting van de ruimte die is vrijgekomen na de uitbreiding van het autoluwplus-gebied, zoals aangegeven in de raadsinformatiebrief.

Fietsparkeren

- In mei 2026 is de inpandige fietsenstalling aan de Brabantse Turfmarkt geopend.
- Met Nederlandse Spoorwegen en ProRail voeren we nog overleg over het effectief benutten van de capaciteit van de stationsstallingen.

Deelmobiliteit

- In regionaal verband werken we aan de aanbesteding voor de concessie van deelfietsen. De verwachting is dat de concessie op 1 januari 2027 van start gaat.

Duurzaam zoneren

- Vanaf 1 januari 2025 is de nul-emissiezone van kracht in de binnenstad. In mei 2026 is het verkeersbesluit aangepast aan het nieuwe en landelijk geldende verkeersbord. Voor het ontheffingenbeleid sluiten we aan bij de landelijke regels, zoals deze per 1 januari 2026 van kracht zijn.
- Op dit moment wordt gewerkt aan een actualisatie voor het ontheffingenbeleid dat vanaf 1 januari 2027 gaat gelden.

Openbaar vervoer

- Met ingang van 5 oktober 2026 is de dienstregeling van tramlijn 19 uitgebreid naar de campus van de TU Delft. Deze neemt dan overdag de plaats in van buslijn 69. De bus blijft in de avonduren rijden. Aanvullend hierop gaat buslijn 69 vanaf september in opdracht van de gemeente Delft een kwartiersdienst rijden op zaterdag. Op die manier wordt de Park + Ride-voorziening bij TU Campus aantrekkelijk verbonden met de binnenstad.
- Samen met Rijk en regio verkennen we de mogelijkheden en maatregelen voor een schaalsprong op de 'Oude Lijn'. Het proces voor de MIRT-verkenning (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) loopt volgens planning. Op dit moment wordt gewerkt aan de afronding van de verkenningsfase, die eindigt begin 2027 met het vastleggen van de voorkeursbeslissing. Daarna start de verdere planuitwerking in de planning- en studiefase en later de aanlegfase. Het proces zal rond 2040 voltooiing naderen.

Parkeren

- In het najaar wordt een besluit voorbereid om parkeerregulering in te voeren in Voorhof en de Indische Buurt. Na dit besluit wordt eerst de regulering in Voorhof uitgevoerd door Parkeren Delft. Als die is afgerond, volgt de Indische Buurt. De werkzaamheden lopen waarschijnlijk door in het eerste kwartaal van 2027.

Verkeersveiligheid

In 2026 hebben we volgens het Uitvoeringsprogramma gedragsmaatregelen verkeersveiligheid verschillende interventies uitgevoerd voor verschillende doelgroepen:

- Voor senioren is een Opfriscursus Rijvaardigheid georganiseerd en is het programma Doortrappen gestart gericht op het veilig kunnen fietsen.
- Voor jongeren tussen 16-25 jaar zijn gedurende het jaar verschillende activiteiten georganiseerd gericht op onderwerpen zoals rijden onder invloed, fietsverlichting en afleiding.
- Voor kinderen tussen 0-12 jaar zijn activiteiten gericht op veilig lopen en fietsen naar school georganiseerd en zijn maatregelen in de schoolzones op straat uitgevoerd.

Adaptieve mobiliteitsagenda

- In het voorjaar van 2026 is de update van de Adaptieve Mobiliteitsagenda vastgesteld en gedeeld met de raad.
- Naast de verdere uitwerking van Ruimte in de Binnenstad en nul-emissiezone is in 2026 de herinrichting van het kruispunt Wateringsevest-Phoenixstraat afgerond.
- Conform planning wordt in 2026 gestart met de realisatie van het fietspad tussen de Vulcanusweg en Röntgenweg.
- Daarnaast is voor de Oostsingel en de Michiel de Ruyterweg de aanbesteding gestart.

4.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
Bereikbare stad	Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)	Reserve mutatie
Taakvelden				
21 Verkeer en vervoer	-300			
de inhuur van externen ter opvang van langdurig ziekteverzuim en extra advieswerkzaamheden.	-300		I	
Totaal financiële afwijkingen	-300			

Toelichting op de afwijkingen

2.1 Verkeer en vervoer

Externe inhuur mobiliteit

Binnen taakveld Verkeer en vervoer wordt op het onderdeel mobiliteit een nadeel van € 300.000 verwacht. Dit houdt verband met tijdelijke extra inzet vanwege ziekte en ondersteuning om verschillende beleidsproducten gelijktijdig en in onderlinge samenhang te kunnen uitwerken.

Overzicht Investerings

Herfasering investeringen 2026 (bedragen x € 1.000)				
Bereikbare Stad	Geplande datum gereed PB 2026	Nieuwe planning gereed	Investeringsbudget - Jaarschijf 2026 (inclusief restant 2025)	Prognose uitgaven jaarschijf 2026
1 Adaptieve mobiliteitsagenda			6.962	5.109
Idem - bijdrage derden			-3.832	-2.765
2 Reconstructie Buitenhofdreef	2029	2030	750	150
3 Halteverplaatsing tramhalte M.Nijhofflaan	2026	2030	165	
Idem - bijdrage derden	2026	2030	-83	-
4 Herinrichting Prinses Beatrixlaan Zuid	2027	2027	1.012	197
Idem - bijdragen derden	2027	2027	-676	-
5 Vervanging parkeerautomaten	2026	2026	150	120
Totaal			4.448	2.811
Per saldo mutatie jaarschijf 2026 (+=verhoging en -= verlaging)				-1.637

Toelichting op investeringen

Adaptieve mobiliteitsagenda

In de adaptieve mobiliteitsagenda staan concrete projecten opgenomen die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen uit de mobiliteitsagenda Delft. De projectenlijst is tot stand gekomen door een afweging te maken tussen de mate waarin projecten bijdragen aan de doelstellingen, de mee-koppelkansen (werk met werk) en de mogelijkheid om subsidie te krijgen. De uitvoeringsagenda is adaptief: de projectenlijst wordt aangepast bij wijzigingen in bijvoorbeeld de planning of de kosten van projecten.

Een aantal mobiliteitsprojecten komt in aanmerking voor subsidie van met name de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Het project Kalverbos e.o. afwaardering Wateringse Vest is in 2026 afgerond en resulteert in een tekort van in totaal € 420.000. Het nadeel van € 350.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de noodzaak om de werkzaamheden in een korte periode uit te voeren, waardoor de uitvoeringskosten hoger zijn uitgevallen. Daarnaast zijn extra kosten gemaakt voor verkeersmaatregelen om de locatie zo snel mogelijk weer open te kunnen stellen en ontstaat een tekort door niet begrootte kosten voor de nazorg (onderhoud) na vergroening. Tot slot is de ontvangen subsidie € 70.000 lager uitgevallen dan oorspronkelijk was begroot.

Als gevolg van de herfasering van GIP-projecten is de bijdrage vanuit de adaptieve mobiliteitsagenda jaarschijf 2026 verlaagd.

Reconstructie Buitenhofdreef

Het verplaatsen van de halte Diepenbrockstraat naar de Pierre van Hauwelaan en het aanpassen van het kruispunt Buitenhofdreef/Pierre van Hauwelaan zorgt voor goede aansluiting van de Kop van de Buitenhof op het openbaar vervoer, een logischer vormgeving van het kruispunt en een verbetering van de verkeersveiligheid.

Halteverplaatsing tramhalte Martinus Nijhofflaan

Gekoppeld aan de reconstructie Buitenhofdreef wordt de tramhalte Martinus Nijhofflaan verplaatst. Voorlopige planning 2030. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag draagt bij in de kosten.

Herinrichting Prinses Beatrixlaan Zuid

Tijdelijke herinrichting Prinses Beatrixlaan als eerste tussenstap naar een leefbaarder Delft-West. De eerder toegekende versnellingsgelden vanuit het Rijk worden ingezet als gedeeltelijke dekking van de uitgaven.

Vervanging parkeerautomaten

Betreft een Investeringskrediet voor de vervanging en vernieuwing van parkeerautomaten, vanwege einde levensduur en/of als gevolg van uitbreiding van het areaal betaald parkeren.

5 Goed wonen

5.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

Dit programma is breder dan wonen. Daarom is dit programma gesplitst in Gebiedsontwikkeling en Gebieden in ontwikkeling (deel A) en Woonbeleid en uitvoering (deel B).

A. Gebiedsontwikkeling en Gebieden in ontwikkeling

In 2026 werken we verder aan het ontwikkelen van de stad via grootschalige gebiedsontwikkelingen en bouwinitiatieven in de stad. In de Omgevingsvisie Delft 2040 staat wat voor stad we in de toekomst graag willen zijn. Deze visie geeft de gewenste ontwikkeling weer van onze leefomgeving. Dit is de omgeving waarin we wonen, werken en onze vrije tijd doorbrengen. Doelen zijn onder andere het toevoegen van 15.000 woningen (waarvan er al 4.400 gerealiseerd zijn op peildatum 1 januari 2025) en groei van 10.000 banen tot 2040. Dit in samenhang met onder andere passende en toegankelijke voorzieningen, mobiliteitstransitie en stappen naar klimaatbestendig en energieneutrale leefomgeving in 2050.

Delft is verstedelijkt en heeft vooral een verdichtingsopgave, waarbij de ruimte schaars is en een goede leefomgeving belangrijk. We werken met het Stedelijk Programmeren aan de goede groei van de stad via grootschalige gebiedsontwikkelingen en bouwinitiatieven in de stad. Vanwege de schaarse ruimte moeten we overal ruimte maken. En we werken tegelijkertijd in samenhang met elkaar aan thema's als wonen, economie, groen, openbare ruimte en mobiliteit.

Met Stedelijk Programmeren kijken we per locatie wat er nodig is voor een gedifferentieerde wijk. Passende nieuwbouw van woningen is één van de belangrijke opgaven. Bij kansen voor bijvoorbeeld woningbouw kijken we welk type woningen, aantal en prijssegment passend zijn. Met transformatie van woningen, nieuwbouw en passende in- en doorstroom sturen we op veerkracht van gebieden. Delft-West heeft prioriteit op het thema veerkracht. Door het Rijk toegekende middelen, zoals de Versnellingsgelden en de Woningbouwimpulsgelden voor Delft-West en stationsgebied Delft Campus, dekken delen van de publieke tekorten op de benodigde investeringen in de leefomgeving.

B. Woonbeleid en uitvoering

We werken aan goed wonen in Delft. We zijn trots op de nieuwe Woonvisie, die aansluit bij de Omgevingsvisie en het kompas voor goede groei in Delft. De Omgevingsvisie en de Woonvisie zijn samen met de stad gemaakt. We vertalen de Woonvisie de komende jaren naar uitvoering op gebiedsniveau.

We werken op bovenlokaal niveau aan wonen via de samenwerkingsverbanden Verstedelijkingsalliantie en de regio Haaglanden. En ook lokaal werken we hieraan in verschillende rollen, bijvoorbeeld door beleid te maken, beleid te handhaven en als partner samen te werken in gebiedsontwikkeling en locatieontwikkelingen.

De woonvisie kent vijf thema's en ambities:

1. Groei van de woningvoorraad: 'iedereen een plek'
2. Betaalbaarheid borgen in huur en koop: 'betaalbaar wonen'

3. Huisvesten van bijzondere doelgroepen: 'passend wonen voor diverse mensen'
4. Verduurzamen van de bestaande voorraad: 'natuurlijk duurzaam'
5. Kwaliteit van de woon- en leefomgeving: 'gebiedsgericht werken aan veerkrachtige wijken'.

5.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Stand van zaken uitvoering maatregelen (activiteiten) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

Gebiedsontwikkelingen en Gebieden in ontwikkeling

- We hebben een integraal kader opgesteld voor strategische verwervingen van onroerend goed.
- De integrale afstemming van alle fysieke projecten in de binnenstad is in gang gezet met de komst van een nieuwe ambtelijk opdrachtgever voor Delft-Noord.
- Vanwege omzetting van het omgevingsplan is besloten voorlopig te werken met buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's) voor de gebiedsontwikkeling Kop van de Buitenhof. De onderzoeken voor een nieuw omgevingsplan zijn gestart.
- Het eerste kavelpaspoort voor de Kop van de Buitenhof is in de markt gezet.
- De bouw van de laatste woningen op de Professor Schoemaker Plantage start in de tweede helft van 2026.
- De planuitwerking voor Gele Scheikunde is nog niet afgerond. Er kan daardoor nog niet gestart kan worden met de bouw.
- De bouw van Blok 6 bij De Hoven is gestart, volgens planning.
- De nieuwbouw aan het Zuideinde is gang gekomen.
- Het bouwrijp maken van het terrein aan de Staal start nog dit jaar.
- De Marcushof is inmiddels opgeleverd.
- De start van de sloop van flatgebouw de Reiger is vertraagd, onder andere in verband met onderhandelingen met Woonbron over de sloop van het ketelhuis. De grondexploitatie is dit jaar vastgesteld. Start bouw is gepland voor 2028.
- De derde fase van de aanleg van het noordelijk deel van het Van Leeuwenhoekpark in Nieuw Delft wordt voor het einde van het jaar afgerond. De uitvoering van de eerste fase van het zuidelijk deel van het park start nog dit jaar.
- Alle zelfbouwkavels in het zuidelijk deel van Nieuw Delft zijn verkocht. Naar verwachting zijn ze ook allemaal eind 2026 uitgegeven.
- In Nieuw Delft is de bouw van Het Leeuwendeel vergevorderd. De bouw van De Koploper start voor het einde van het jaar.
- De vergunning voor het bouwplan van veld 8 in Nieuw Delft is verleend. Voor veld 7 was er discussie over het draagvermogen van de tunnelbak. De gesprekken met Ballast Nedam Development over het aanvragen van de vergunning voor dit veld lopen nog.
- De behandeling van het bestemmingsplan Schieoevers en de deelplannen Kabeldistrict en Nieuwe Haven door de Raad van State duurt langer dan voorzien. Het is nog niet bekend of er dit jaar een zitting zal zijn.
- De visie op Schieoevers-Zuid, Rotterdamseweg, Vulcanusweg en Tanthofdreef is in ontwikkeling en wordt eind van het jaar afgerond. Deze gaat als kader dienen voor toekomstige ontwikkelingen in deze deelgebieden.
- Besluitvorming over uitbreiding van de scope voor de businesscase Schieoevers-Noord is niet aan de orde.

- Het doorlopen van de planologische procedure voor Schieoevers-Noord wacht op de uitkomst van de procedure bij de Raad van State.
- De planvorming voor investeren in bovenwijkse voorzieningen Schieoevers-Noord loopt.
- Voor de locatie Gillis/Delfia is een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld. Deze ligt eind 2026 ter besluitvorming voor aan de raad.
- Het nieuwe verenigingsgebouw voor roeivereniging Laga is gereed in het derde kwartaal van 2026.
- We starten de Europese aanbesteding voor ontwerpende partijen voor de Gelatineverbinding in de tweede helft van 2026.

Innovatiedistrict Delft

- De partiële herziening van het omgevingsplan Delft Zuid-Oost wordt dit jaar uitgesteld; in plaats van visievorming, ligt de nadruk op uitvoeringskracht.
- De overige voornemens uit de programmabegroting worden grotendeels gerealiseerd.
- De onderzoeksvragen uit het ruimtelijk ambitiedocument zijn geïntegreerd in lopende projecten, en een aanpak voor de onderdoorgangen van de Kruithuisweg is opgesteld om de route Delft Campus naar TU Delft te verbeteren (het is niet zeker of dit plan nog dit jaar tot uitvoering komt).
- Een cleanroom voor onderwijs is geopend op de locatie van de Haagse Hogeschool, waardoor samenwerking tussen onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven wordt versterkt.
- Het themajaar Robotica en de innovatiekubussen profileren Delft verder als innovatieve stad.

Woonbeleid en uitvoering

- Met DUWO is nog geen overeenstemming bereikt over de scope van de uitbreiding van het complex X-Ray (van 220 tot 310). Afronding van de planvorming wordt voor eind 2026 verwacht.
- Het ontwerp voor het optoppen van het complex Korvezeestraat (+60) wordt dit jaar afgerond.
- We hebben stappen gezet in het opstellen van het Volkshuisvestingsprogramma. De vaststelling hiervan staat gepland staat voor 2027.
- De technische wijziging voor de huisvestingsverordening is doorgevoerd en de evaluatie van het lokaal maatwerk is besproken met de raad. De input nemen we mee in het traject naar een nieuwe huisvestingsverordening. Daarin kijken we ook opnieuw naar de regionale onderdelen, waaronder de methodiek van woonruimteverdeling.
- Het Delfts Woonplatform is een aantal keer bij elkaar gekomen en ook de lokale Bouwtafel gaat gestaag door. De Bouwtafel heeft het eigen functioneren geëvalueerd en werkt toe naar een doorontwikkeling in de komende maanden.
- We zetten stappen om friendswonen en hospitaverhuur te implementeren, ondanks de weerbarstige praktijk van wet- en regelgeving.
- De pilot woningdelen van corporatie Vidomes biedt wel aanknopingspunten, maar het onderwerp blijft aandacht vragen de komende tijd.
- Op het vlak van statushouders is Delft per 1 juli teruggeplaatst naar trede 1. Het huisvesten van grote gezinnen is een blijvend aandachtspunt.

Aanvullend worden de volgende nieuwe (niet geplande) activiteiten gerealiseerd:

- De renovatie van de studentenwoningen aan de Van Hasseltlaan start dit jaar.

5.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
Goed wonen		Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Taakvelden				
81	Ruimtelijke en leefomgeving	-450	229	
	Vrijval incidenteel budget Kabeldistrict		229	I
	Dotatie voorziening faciliterend grondbeleid	-410		I
	Plankosten vervolg Staalweg	-40		I
82	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			
83	Wonen en bouwen		750	
	Leges omgevingsvergunningen		600	I
	Rijksregeling stimuleren uitstroom vergunninghouders		150	I
	Totaal financiële afwijkingen	-450	979	

Toelichting op de afwijkingen

8.1 Ruimtelijke ordening

Kabeldistrict

Binnen de exploitatie bleek nog ten onrechte een incidenteel budget opgenomen te zijn. Dit bedrag (€ 229.000) valt nu vrij.

Staalweg

Plankosten ten behoeve van vervolg van de ontwikkeling Staalweg 1 (ten laste van de bestemmingsreserve beleid & uitvoering).

8.2 Grondexploitaties (niet-bedrijventerreinen)

Tussentijds Meerjarenprogramma Grondontwikkeling (T-MPG)

Bij het T-MPG zijn de grondexploitaties geactualiseerd. Met name de grondexploitaties Kop van de Buitenhof en Nieuw Delft laten een negatieve ontwikkeling zien die geen effect heeft op de voorziening bouwgrondexploitaties aangezien de saldo's van deze grondexploitaties positief of op nul eindigen. Bij Kop van de Buitenhof is er nu rekening gehouden met extra tijdelijke parkeerplaatsen en ook voor de nieuwbouw valt de parkeergarage duurder uit om goed te kunnen voorzien in de geplande parkeerbehoefte. Bij Nieuw Delft is het saldo verslechterd door de verlenging van de looptijd met één jaar waardoor er extra plankosten geraamd zijn. Daarnaast zijn ook de afdrachten voor de nota kostenverhaal herberekend.

8.3 Wonen en Bouwen

Baten leges omgevingsvergunningen

Tot op heden zijn er binnen de omgevingsvergunningen meer leges binnen gekomen dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door aanvragen die over meerdere jaren heenlopen. Voorzien wordt dat de baten in het laatste kwartaal van 2026 nog verder zullen toenemen, echter zitten hier nog dusdanige onzekerheden in dat deze momenteel nog niet financieel kunnen worden gemaakt. Deze zullen (indien nodig) bij de jaarrekening 2026 worden verantwoord.

Statushouders

Voor de tijdelijke opvang van aan Delft gekoppelde statushouders in hotels is vanuit de rijksregeling € 300.000 ontvangen. Vanuit deze gelden worden de hotelrekeningen van de betreffende statushouders betaald, in afwachting van hun definitieve verblijfplaats. Inmiddels zijn al deze statushouders verhuisd of hebben zij zicht op een woning. De totale besteding komt daarmee neer op € 50.000. Aanvullend wordt van dit budget € 100.000 ingezet voor de realisatie van quickwins in het gebied aan de Sportring waar het college voornemens is een asielzoekerscentrum te realiseren. Daarmee is per saldo sprake van een voordeel van € 150.000 op de inkomsten dat vrij kan vallen ten gunste van de algemene middelen (de middelen zijn verder ter vrije besteding).

6 Schone en veilige stad

6.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

We zetten in op een woon- en leefomgeving die aantrekkelijk is voor bewoners, bezoekers en mensen die hier werken. De inzet is een schone leefomgeving waar mensen prettig kunnen verblijven. En we werken aan een veilige stad, waarin criminaliteit en onveiligheid het dagelijks leven niet belemmeren.

Beheer en onderhoud openbare ruimte

Met beheer en onderhoud houden we een veilige, duurzame, aantrekkelijke en leefbare fysieke leefomgeving voor inwoners, bezoekers en bedrijven in stand. Onze openbare ruimte is het kloppend hart van onze stad. We streven ernaar om een openbare ruimte te creëren, beheren en onderhouden die niet alleen functioneel en veilig is, maar ook uitnodigend, uitdagend en inclusief. Duurzaamheid vormt een integraal onderdeel van het werk, waarbij we streven naar klimaatbestendige oplossingen, groene infrastructuur en het toepassen van circulaire principes.

In het reguliere onderhoud wordt ingespeeld op de directe leefomgeving en de beleving van de openbare ruimte. Dus: schone straten, inzamelen van huishoudelijk afval, verwijderen van onkruid, laten branden van verlichting en het in orde zijn van de speelplekken. Met het groot onderhoud zorgen we ervoor dat de openbare ruimte de functie kan blijven vervullen en dat de beoogde levensduur behaald kan worden. Aan het einde van de levensduur vervangen we assets zoals bomen, wegen, kunstwerken, riolering en speeltoestellen.

De onderhoudsniveaus zijn vastgelegd in de Beheervisie Openbare Ruimte Delft. Het niveau van onderhoud is vastgesteld op de ondergrens van duurzaam technische instandhouding (CROW-niveau 'C') waarbij we kapitaalvernietiging voorkomen. Het merendeel van de stad onderhouden we op dit niveau, met uitzondering van de binnenstad en het Agnetapark, die we op een hoger niveau onderhouden (CROW-niveau 'B').

Veilige stad

We zetten in op een woon- en leefomgeving die aantrekkelijk is voor bewoners, bezoekers en mensen die hier werken. De inzet is een schone leefomgeving waar mensen prettig kunnen verblijven. We werken aan een veilige stad, waarin criminaliteit en onveiligheid het dagelijks leven niet belemmeren.

Delft is een prettige leefomgeving voor bewoners, bezoekers en mensen die hier werken. Criminaliteit en onveiligheid mogen het dagelijks leven niet belemmeren in Delft. Ook in 2026 willen we dat het aantal misdaden en overlast in de stad afnemen. Daarnaast willen we dat de veiligheidsbeleving verbetert.

We werken hierin samen met inwoners, sociale partners en partners in het veiligheidsdomein en het fysieke domein aan preventie van overlast en criminaliteit. De basis is hierbij vertrouwen, verantwoordelijkheid en initiatief van mensen zelf. Handhaving speelt daarbij een belangrijke rol. We leveren een actieve bijdrage aan een veilig en aantrekkelijk woon- en leefklimaat in Delft.

6.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Stand van zaken uitvoering maatregelen (activiteiten) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

Beheer en onderhoud / programma openbare ruimte schone stad

- We werken aan een integraal beheerplan (civiel, wegen, groen, openbare verlichting). Dit wordt eind 2026 aangeboden aan de gemeenteraad
- De geactualiseerde Leidraad Inrichting Openbare Ruimte kan conform planning eind 2026 worden aangeboden aan het college.
- De actualisatie van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) is vertraagd door uitval van capaciteit. Het plan zal voor de zomer van 2027 worden aangeboden aan de gemeenteraad.
- Herinrichtingsplannen in Tanthof, Voorhof en Buitenhof zijn in voorbereiding. De uitvoering van de herinrichting in Voorhof-Oost start begin 2027. Er is sprake van een beperkte uitloop, vanwege samenloop met het warmtenet.
- De Ja-Ja sticker is ingevoerd, als maatregel om papierafval te voorkomen.
- Op een aantal inzamelmiddelen zijn toegangssystemen aangebracht, om hiermee vervuiling te reduceren.
- Uit de zwerfafvalvergoeding die de gemeente ontvangt, hebben we 70 zelf-persende afvalbakken aangeschaft en geplaatst.
- De planvorming voor het vergroenen van de Gasthuisplaats loopt. In juni 2026 is het voorlopig ontwerp besproken in de gemeenteraad.
- Met het project Onttegelen en Vergroenen willen we in het platseizoen ongeveer 15 straten vergroenen. Tot nu toe zijn dit jaar 14 projecten uitgevoerd, waarmee in totaal 2.320 vierkante meter is onttégeld en vergroend. Daarnaast is op zeven locaties opnieuw beplanting toegepast.
- Als gevolg van het verbod op het onttrekken van oppervlaktewater in augustus 2026 is het voor de gemeente niet mogelijk jonge aanplant te voorzien van voldoende water. De verwachting is dat de schade aan de jonge beplanting en bomen als gevolg hiervan dusdanig is dat deze het waarschijnlijk niet overleven. De schade kan naar verwachting oplopen van € 0,5 mln - € 2 mln.

Openbare orde en veiligheid veilige stad

In 2026 hebben we de volgende interventies en maatregelen gepland:

- Met het project Dealbreakers helpen we de jonge Delftenaren weerbaar te maken.
- Halt verzorgt de Halt Wijkinterventie.
- De Persoonlijke Aanpak Delft (PAD) voor jongeren die crimineel en/of overlastgevend in beeld komen en dreigen af te glijden.
- Het sluiten van (drugs) panden.
- De effecten monitoren van de invoering van cameratoezicht in de binnenstad met nachthoreca.
- Aanschaffen en implementeren van software die de samenwerking op gebied van overlast faciliteert.
- Implementeren van een nieuwe werkwijze gericht op vroegtijdig integraal interveniëren bij signalen van (jeugd) overlast.

- Het vergroten van de digitale weerbaarheid van jong tot oud met onder meer de inzet van HackShield en 'Echt of Nep'.
- Actief informeren van buurtpreventieteams over actuele vormen van digitale oplichting.
- Het bewustzijn over ondermijning vergroten door als gemeente trainingsmomenten aan te bieden en meedoen in de Week van de Ondermijning en de Week van de Veiligheid.
- Weerbaar zijn tegen ondermijning, onder meer door het actueel houden van Veiligheidsinformatieknooppunten.
- Doorontwikkelen van de informatiepositie over ondermijning, onder meer door een lokaal signalenoverleg te organiseren.
- Bestrijden van de schadelijke effecten van ondermijning, onder meer door het organiseren van integrale controles.
- Preventie in het kader van radicalisering en extremisme: professionaliseren van het informele netwerk sleutelfiguren en aanbieden trainingen en voorlichtingen. Daarnaast: opleveren van de eerste resultaten van de verkenning naar de huidige beschermende en risicofactoren.
- Signalering in het kader van radicalisering en extremisme: organiseren van een informatieve bijeenkomst voor aandachtsfunctionarissen radicalisering en faciliteren trainingen en voorlichtingen.
- Intervenieren in het kader van radicalisering en extremisme: continueren van de persoonsgerichte aanpak (PGA).
- Preventieve verzuimgesprekken en KansRijk aanbieden binnen het onderwijs.
- Implementeren van structureel ingebedde persoonsgerichte aanpak van de overlastgevende jeugd aan de Papsouwse laan.
- Aandacht voor de samenwerking met sleutelfiguren en informele organisaties op basis van een pilot.

Voor het merendeel van de genoemde interventies/maatregelen geldt dat deze op schema liggen qua uitvoering. Een voorbeeld hiervan is Dealbreakers. Hierbij hebben in het eerste halfjaar zeven basisschoolklassen en twintig middelbare-schoolklassen de gehele doorlopende leerlijn doorlopen.

Sinds de invoering van cameratoezicht in de Peperstraat en Kromstraat zijn lichte geweldsincidenten toegenomen, terwijl druggerelateerde meldingen en openbare orde delicten sterk daalden. Dit kan wijzen op een betere registratie van geweld en een verplaatsing van drugsoverlast naar omliggende straten. Evaluatie van het cameratoezicht eind 2026 zal dit verder uitwijzen.

De uitvoering van integrale controles op bedrijventerreinen in de eerste helft van 2026 heeft als gevolg van beperkte gemeentelijke capaciteit bij uitvoerende afdelingen vertraging opgelopen. Het is onze verwachting dat we dit in de tweede helft van het jaar inlopen.

De preventieve persoonsgerichte aanpak jeugdoverlast is nog in ontwikkeling. Het streven is om de aanpak in de tweede helft van 2026 te kunnen implementeren en samen met partners in de praktijk te kunnen gebruiken.

6.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
Schone en veilige stad		Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Taakvelden				Reserve mutatie
11	Crisisbeheersing en brandweer		200	

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
	Bijdrage veiligheidsregio		200	I
12	Openbare orde en veiligheid	-560		
	Integraal veiligheidsbeleid	-200	I	
	Onregelmatigheidstoeslag	-300	S	
	Administratieve correctie radicalisering	-60	S	
21	Verkeer en vervoer	-2.690	500	50
	Degeneratievergoeding		500	I
	OVV Klinkerbuurt	-150	I	150
	Beheerplan wegen	-800	I	400
	Groot onderhoud bruggen	-1.200	I	
	Plaatsing bebording en straatmeubilair	-290	I	
	Gladheidsbestrijding	-250	I	
57	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-580	201	
	Extra onderhoud aan het bosplantsoen, het snoeien en meer uitval door lepziekte	-580	I	
	subsidie Delftse Hout		201	I
72	Riolering	-1.035	500	
	Incidenteel onderhoud en gestegen prijzen	-700	I	
	Bijdrage HHR - afvoer water uit omliggende gemeenten		500	S
	Administratieve correctie geraamde opbrengsten #	-335	I	
73	Afval		335	
	Administratieve correctie geraamde opbrengsten #		335	I
74	Milieubeheer	-220		
	Bodemsanering	-100	I	
	Ongediertebestrijding	-120	S	
	Totaal financiële afwijkingen	-5.085	1.736	50

Toelichting op de afwijkingen

Crisisbeheersing en brandweer

Bijdrage Veiligheidsregio Haaglanden

Conform de laatste raming functioneel leeftijdsontslag (FLO) vanuit de veiligheidsregio Haaglanden wordt voor 2026 een incidenteel voordeel verwacht (€ 200.000).

Openbare orde en veiligheid

Integraal veiligheidsbeleid

Door de gemaakte kosten voor een projectleider maatschappelijke weerbaarheid, [de afsluiting van het dossier krachtenveldanalyse 2017](#) en gestegen kosten voor cameratoezicht in samenhang met [het besluit](#) om het cameratoezicht op de Papsouwselaan te verlengen wordt op kostenplaats integraal veiligheidsbeleid een incidentele overschrijding verwacht (€ 200.000).

Toezicht en handhaving - Onregelmatigheidstoeslag

In 2026 is gebleken dat het budget voor de onregelmatigheidstoeslag niet toereikend/niet opgenomen is. Dit is eerder onopgemerkt gebleven doordat er sprake was van structurele onderbezetting, echter met ingang van 2026 is de formatie nagenoeg volledig ingevuld. Dit in combinatie met de stijging van de onregelmatigheidstoelagen per 1 oktober 2025 die voortvloeien uit het CAO gemeenten 2025-2027 maakt dat er voor 2026 een overschrijding wordt verwacht van € 300.000. In de Kadernota 2028 zal een voorstel worden ingediend om de onregelmatigheidstoelag structureel in het budget op te nemen.

Radicalisering

Administratieve correctie op eerdere mutaties die een negatief budget tot gevolg hadden.

Verkeer en Vervoer

Storting reserve degeneratievergoeding

Op basis van de huidige inkomsten is de verwachting dat de degeneratievergoeding richting het einde van het jaar circa €500.000 hoger zal uitvallen dan begroot. Dit komt doordat er meer graafwerkzaamheden door derden in de openbare ruimte zijn uitgevoerd dan gebruikelijk.

Onttrekking reserve degeneratie

Jaarlijks worden de degeneratievergoedingen in de reserve degeneratie gedoteerd. Voor 2026 dient er een onttrekking uit de reserve degeneratie gedaan te worden van €550.000 .

Exploitatie wegen

Door de toegenomen hitte en droogte zijn er meer schades dan voorzien, de totale extra lasten bedragen € 800.000. Het betreft vervorming van asfalt door hitte en de toegenomen opdruk van trottoirs door boomwortels als gevolg van droogte. Door verschuivingen in de integrale renovatieprojecten vinden er minder vervangingswerkzaamheden aan wegen plaats dan vooraf voorzien. Dit zorgt ervoor dat er op korte termijn meer herstel- en reparatiewerkzaamheden nodig zijn om de wegen op korte termijn veilig en begaanbaar te houden. Daarnaast is het aantal verzoeken vanuit de Wmo voor aanpassingen in de openbare ruimte om toegankelijkheid en inclusiviteit te bevorderen hoger dan voorgaande jaren.

Een deel van de toegenomen lasten worden gecompenseerd met de onttrekking uit de reserve degeneratie (zie hierboven). Het resterende tekort komt hierdoor naar verwachting uit op € 400.000.

Exploitatie openbare verlichting Klinkerbuurt

Het is noodzakelijk om de kabels van de openbare verlichting te vervangen aan de Schoemaker Plantage in de Klinkerbuurt, ruim voor de theoretische levensduur. Vroegtijdige vervanging is vereist in verband met schade door (niet te achterhalen) derden. De extra lasten (€ 150.000) kunnen worden gedekt uit de reserve degeneratie (zie hierboven).

Exploitatie civiel (€ 1,2 miljoen)

In de afgelopen jaren is ingezet om het groot onderhoud op orde te brengen. Waardoor kunstwerken als kademuren en tunnels de komende jaren weer dusdanig zijn dat ze de functie kunnen vervullen tot het einde van de levensduur. Er zijn in 2026 meer onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd dan voor deze jaarschijf voorzien. Tegelijkertijd zijn ook kosten van de werkzaamheden gestegen (zie onderaan bij algemeen signaal het verschil tussen IMOC en CBS GWW). Hierdoor is een tekort ontstaan (€ 1,2 miljoen).

Verkeer en vervoer: overig onderhoud schoon (€ 540.000)

- Extra inzet gladheidbestrijding: in het eerste kwartaal van 2026 waren door extreme weersomstandigheden meer strooiacties noodzakelijk dan voorzien (€ 250.000).
- Hogere kosten plaatsing bebording en straatmeubilair: vanwege een piek in onderhoudswerkzaamheden en aanpassingen in de openbare ruimte was het noodzakelijk om tijdelijk extra medewerkers in te huren bij de servicedienst voor de onderdelen bebording en straatmeubilair (€ 290.000).

Groen en Water

De kosten voor het groenonderhoud vallen hoger uit dan begroot door extra benodigd onderhoud aan het bosplantsoen, het snoeien van overhangend groen, meer uitval door iepziekte en extra inflatie (€ 580.000).

Riolering

Hogere kosten Riolering (€ 700.000)

Er blijkt meer incidenteel onderhoud noodzakelijk aan de riolering dan vooraf voorzien, deels komt dit doordat in voorgaande jaren geplande vervangingen als onderdeel van integrale herinrichtingsprojecten in de tijd naar achteren zijn geschoven. Dat leidt tot meer incidentele herstelwerkzaamheden. Andere oorzaak zijn de gestegen materiaal- en benzineprijzen als gevolg van de oorlog in het Midden-Oosten. De hogere lasten zijn ingeschat op € 700.000.

Hogere baten Hoogheemraadschap Delfland (€ 500.000)

De baten (€ 500.000) zijn hoger dan voorzien, omdat de gemeente een structurele vergoeding ontvangt van het Hoogheemraadschap van Delfland voor de afvoer van water uit omliggende gemeenten via het Delftse rioolstelsel. In de berekening van het nieuwe riooltarief is hiermee rekening gehouden.

Milieubeheer

Ongediertebestrijding (€ 120.000)

Gewijzigde wetgeving vergt meer preventieve maatregelen in plaats van een curatieve ingrepen. Ook zorgt het verbod op het gebruik van chemische middelen voor een intensievere en meer dier- en natuurvriendelijke aanpak. Deze noodzakelijke aanpassingen leiden tot structureel hogere kosten (€ 120.000).

Bodemonderzoeken (€ 100.000)

Dit budget is jaarlijks beschikbaar voor de uitvoering van twee bodemsaneringen waarvoor een saneringsplicht geldt. Daarnaast is dit jaar op meerdere plekken in Delft onvoorziene bodemverontreiniging aangetroffen waarvan de situatie zodanig is, dat direct uitvoeren van (vervolg-)onderzoek en afhankelijk van de resultaten ook het treffen van saneringsmaatregelen, noodzakelijk is. De hiervoor te verwachten extra kosten worden voor dit jaar geraamd op € 100.000.

Algemeen signaal: stijgende prijzen GWW werken

Binnen het programmadeel Schone stad is over de gehele breedte een stijging van kosten als gevolg van de indexatie te zien. Het verschil tussen de door de gemeente gehanteerde indexatie (IMOC) en in contracten gehanteerde indexatie (CBS GWW) kan enkele procenten betreffen. De CBS GWW geeft per april een kostenstijging aan van 10% ten opzichte van het voorgaande jaar. De sterke stijging wordt veroorzaakt door de oorlog in het Midden-

Oosten en de afsluiting van deSstraat van Hormuz. Dit doet zich voor binnen alle taakvelden en kan bij jaarrekening leiden tot nog niet voorziene afwijkingen.

Overzicht investeringen

Herfasering investeringen 2026 (bedragen x € 1.000)				
Schone en veilige stad	Geplande datum gereed PB 2026	Nieuwe planning gereed	Investeringsbudget - Jaarschijf 2026 (inclusief restant 2025)	Prognose uitgaven jaarschijf 2026
1 Begraafplaatsen	2026	2027	200	150
2 Beheer Openbare verlichting: spandraadverlichting	2026	2027	500	80
3 Beheerplan Civiele constructies	2026	2026	3.261	6.413
4 Gelatineverbinding : Gelatinebrug	2029	2031	1.414	600
Gelatineverbinding : verbreding Schie	2026	2027	3.536	-
Gelatineverbinding : verzwaren marconiweg	2026	2027	391	-
5 Reconstructie Ireneboulevard (valt vrij)	2026	nvt	500	-
6 Rioolinvesteringen kostenverhaal	2026	2028	4.975	1.001
7 Speelplekken	2026	2026	496	583
8 Aanvulling speelplekken Delft-West	2027	2027	417	260
9 Tractie	2026	2026	278	335
10 Uitbreiding Vulcanusweg	2026	2026	-16	18
11 Verkeersvoorzieningen	2026	2026	387	287
12 Vervangen beheersysteem openbare ruimte	2026	2027	437	212
Totaal			16.776	9.939
Per saldo mutatie jaarschijf 2026 (+=verhoging en -= verlaging)				-6.837

Toelichting op de investeringen

Schone en veilige stad

Integrale herinrichtingsprojecten

Conform de beheervisie openbare ruimte en de gevel tot gevel aanpak werken wij met integrale herinrichtingsprojecten. Deze projecten worden gevoed vanuit de diverse investeringen beschikbaar gesteld vanuit de beheerplannen. Wanneer integrale herinrichtingsprojecten vertragen, heeft dit direct gevolg op de investeringen die beoogd werden vanuit de beheerplannen. Het heeft niet alleen consequenties voor de investeringen, maar kan ook effect hebben op de exploitatie; er kan meer onderhoud nodig zijn om de veiligheid te waarborgen. Enkele integrale herinrichtingsprojecten die vertraging hebben opgelopen zijn:

- Tweemolentjeskade (riolering, wegen en groen)
- Convenant Binnenstad sectie D&K (drainage en wegen)

- Convenant Binnenstad sectie ACFGHJLM (drainage en wegen)
- Hof van Delft fase 3 (riolering, stadsvernieuwing, wegen)

Begraafplaatsen

Het restant bedrag (€ 50.000) dient gefaseerd te worden naar 2027 ten behoeve van meerjarig onderhoudsplan wat nu wordt opgesteld. De kapitaallasten van de gedane investering worden in rekening gebracht bij de concessiehouder.

Beheerplan Openbare Verlichting & spandraadverlichting

De aanbesteding voor de spandraadverlichting vindt dit jaar plaats. Realisatie zal in 2027 plaatsvinden. Van de € 500.000 dient daarom € 420.000 gefaseerd te worden naar 2027.

Beheerplan Civiele Constructies

Het betreft een meerjarige investering. Daar waar in 2025 minder projecten zijn uitgevoerd, zijn in de jaarschijf 2026 meer projecten dan voorzien in de uitvoering gekomen. In totaal bedraagt de overschrijding voor de jaarschijf 2026 €3.152.000. Dit komt onder andere door de benodigde investeringen in de Molslaan, Zuidergracht en andere locaties. We voorzien geen overschrijding binnen het totaal door de raad beschikbaar gestelde krediet.

Waterberging

Restant budget is onderdeel van de integrale herinrichtings projecten. Restanten dienen gefaseerd te worden naar 2027. Het voorstel is om bij het integrale beheerplan dit budget onderdeel te laten worden van de investeringen voor de integrale herinrichting.

Gelatineverbinding

De investeringen die eerder onder Gelatineverbinding zijn opgenomen, zijn nu uit elkaar gehaald. Dit betreft het verbreden van de Schie en de Marconiweg. Tegelijkertijd is de fasering van de Gelatinebrug aangepast per jaarschijf op basis van de huidige planning;

De fasering van de Verbreding van de Schie is doorgeschoven naar 2027 omdat er een beroepsprocedure bij de Raad van State op het bestemmingsplan loopt. Pas als het bestemmingsplan onherroepelijk is, hoeft de gemeente Delft de vergoeding aan de provincie Zuid-Holland te voldoen.

Reconstructie Ireneboulevard

De herstelwerkzaamheden hebben plaatsgevonden. De kosten komen ten laste van het beheerplan wegen.

Rioolinvesteringen kostenverhaal

Deze investering volgt uit de nota kostenverhaal. Dit budget staat los van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). We maken met dit budget toekomstige ontwikkelingen mogelijk. De vergroting en renovatie van het gemaal Zuidplantsoen zal in 2027 plaatsvinden. Het budget dient gefaseerd te worden; €1.000.000 naar 2027 en het restbedrag naar 2028.

Beheerplan Speelplekken

Er zijn in de jaarschijf 2026 meer speelondergronden zijn vervangen dan vooraf voorzien. Tevens is er een extra speelvoorziening gerealiseerd.

Aanvulling speelplekken Delft West

Deze investering is bestemd voor de periode 2025-2027, restant 2026 wordt geherfaseerd naar 2027.

Stadsvernieuwing

Besteding vindt onder meer plaats inde voorbereiding van diverse integrale herinrichtingsprojecten. Het restant budget is benut voor onder andere het groot onderhoud aan de Victoriatunnel en het opknappen van enkele muren in het Agnetapark.

Tractie

Het betreft een meerjarig krediet. Er wordt in de jaarschijf 2026 circa €335.000 aan uitgaven voorzien door de aanschaf van meerdere voertuigen. Er is geen bijstelling nodig in het totale krediet dat door de raad beschikbaar is gesteld.

Vervangen beheersysteem

De aanbesteding voor de vervanging van het beheersysteem is geslaagd. Er wordt nu gewerkt aan de implementatie en opleiding van medewerkers. De verwachting is dat het overige deel van het krediet in 2027 gerealiseerd wordt.

7 Gezonde en sociale stad

7.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

Algemeen

We werken aan een gezonde, veilige en inclusieve stad, met inzet op ontmoeting en preventie. Delftenaren moeten een gezonde leefomgeving hebben, waarin ze prettig en actief kunnen wonen, opgroeien en ouder worden. Een gezonde stad is een investering in gezonde en gelukkige mensen. Een waardevolle investering die in de toekomst de vraag naar extra zorg kan beperken. We zetten in op een stad waar iedereen mee kan doen en maken werk van inclusie. Dit geldt vanzelfsprekend voor de gehele stad, maar in het bijzonder voor de opgave die de gemeente heeft met betrekking tot Delft-West.

7.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Stand van zaken uitvoering maatregelen (activiteiten) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

- Met de transformatie van het sociaal domein (en de invulling van een aantal maatregelen uit de Hervormingsagenda) zetten we meer in op preventie en hulp dichterbij de inwoners. In 2026 hebben we hier vorm aan gegeven door met Delft Support toe te werken naar het meer zelf ondersteuning bieden in plaats van inzet op zorg. Daarnaast versterken we het preventieve domein met extra ondersteuning op de scholen met inzet van schoolmaatschappelijk werk.
- In het inkooptraject voor jeugdhulp 2028 werken we samen met de jeugdhulpaanbieders toe naar een nieuwe inrichting. Daarnaast leggen we eind 2026 de laatste hand aan de herziene jeugdhulpcontracten per 1 januari 2027. We benutten deze inhoudelijke ontwikkelingen en herziening van de contracten als instrumenten om ook te komen tot kostenbeheersing. Hierbij nemen we ook diverse opgaven vanuit de Hervormingsagenda mee.
- De (regionale) proeftuin om te experimenteren met nieuwe vormen van samenwerking rondom complexe veiligheidscasussen is in 2026 benut om toe te werken naar een structureel nieuwe werkwijze die in de regio toegepast kan worden. Zo is er een ontwikkelagenda gemaakt voor 2027 en 2028 om het vervolg op de proeftuin te borgen en uit te breiden naar meer gemeenten in de regio Haaglanden.
- Gemeenten zijn verplicht reële prijzen te hanteren voor Wmo-diensten. Op grond daarvan heeft een kostprijsonderzoek plaatsgevonden en worden tarieven aangepast.
- Voor Wmo-taken beschermd wonen, maatschappelijke opvang (waaronder vrouwenopvang) en OGGZ is Delft centrumgemeente voor de DWO-regio (Delft, Westland en Oostland). In 2026 werken we aan het organiseren van uitstroom in de regio, het sturen op de kwaliteit van zorg en het creëren van extra plekken zoals de jongeren opvang en de vrouwenopvang.
- De regiovisie huiselijk geweld is in de eerste helft van 2026 vastgesteld, met daarin afspraken over onder meer versterken van preventie en ketensamenwerking.

- We voeren een pilot buurt-GGZ'er uit, met ZonMW-subsidie. De buurt-GGZ'er is in vijf buurten actief, met name in Delft-West. In korte tijd is een groot netwerk opgebouwd. Partners weten de buurt-GGZ'er (en elkaar) goed te vinden. Hierdoor is er meer handelingsperspectief bij (vermoeden van) GGZ-problematiek en kan sneller de juiste ondersteuning worden ingezet.
- Binnen het Delfts Politie Project (DPP) zijn twee sociaal-psychiatrisch verpleegkundigen aanwezig op het politiebureau. Zij gaan mee met meldingen waar mogelijk GGZ-problematiek speelt. Door deze samenwerking kan de politie adequater optreden bij overlast/verward gedrag.
- Voor de realisatie van flexwoningen in het kader van het nationaal actieplan dakloosheid 'Eerst een thuis' zijn we met woningcorporaties en zorgpartijen in gesprek over het organiseren van verschillende tussenvoorzieningen.
- Er is ingezet op de zogeheten beweging naar de voorkant, met meer inzet op gezondheid en preventie.
- Er zijn interventies uitgevoerd van Positieve Gezondheid in de wijken Voorhof en Buitenhof.
- We zetten in op de maatregelen uit de inclusieagenda.
- Er wordt een actieplan opgesteld omtrent suïcidepreventie.

7.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)					
Gezonde en sociale stad		Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)	Reserve mutatie
Taakvelden					
623	Toegang en 1e lijnsvoorzieningen		750		-750
	Innovatieve ontwikkelingen		750	I	-750
660	WMO-lokaal	-400			
	WMO-hulpmiddelen	-400		I	
6811	Beschermd wonen		2.790		-500
	Regionale initiatieven zorgaanbieders		500	I	-500
	Vrijval rijksmiddelen beschermd wonen		2.290	I	
	Totaal financiële afwijkingen	-400	3.540		-1.250

Toelichting op de afwijkingen

Toegang en 1e lijnsvoorzieningen

De reserve sociaal domein wordt gebruikt voor de transitie in het sociaal domein. De reserve wordt gebruikt voor de bekostiging van innovatieve ontwikkelingen. Kenmerk van dit innovatieve karakter is dat tempo van begroten en uitgaven fluctueren. Bijstelling van het tempo in uitputting van de reserve geschiedt jaarlijks in de reguliere planning en control momenten"

WMO-lokaal

voor Begeleiding en Hulp bij het huishouden nemen we, aan het einde van het jaar, altijd nog een balanspost op voor nog te verwachten kosten. Voor hulpmiddelen is dat meestal niet nodig. Dit jaar zijn er echter nog wel facturen uit de voorliggende periode geweest die betaald moesten worden. Dit leidt tot een incidenteel nadeel van € 400.000.

Beschermd wonen

De uitgaven voor de regionale initiatieven zorgaanbieders zijn geherfaseerd.

Op Beschermd Wonen wordt de regionale rijksbijdrage begroot en niet de verwachte uitgaven (taakveld 6.811/6.812). Op Beschermd wonen is sprake van een verwacht overschot van een kleine € 5 miljoen. De reserve Beschermd Wonen is bij de kadernota geactualiseerd en er zijn geen actualisaties die zorgen voor een noodzakelijke bijstelling van deze reserve. Het voorstel is daarom om het verwachte overschot vrij te laten vallen en in januari aan de regiogemeenten uit te betalen. Een bedrag van €4,75 miljoen wordt als volgt

verdeeld: Delft 48,21% - € 2.290.202 ; Westland 33,09% - € 1.571.633; Pijnacker-Nootdorp 12,9% - € 615.317; Midden-Delfland 5,74% - € 272.848.

Jeugdhulp

Op de taakvelden voor de jeugdhulp zien we in de laatste prognose een incidenteel voordeel (onderuitputting) van circa € 600.000-700.000 ontstaan. Desondanks pleiten wij voor terughoudendheid om dit mogelijke incidentele voordeel nu al financieel te verwerken. De cijfers op jeugd(hulp) zijn altijd grillig door de combinatie van zorgplicht door gemeenten en het open-einde-karakter van de Jeugdwet. Een enkele (dure) cliënt heeft forse invloed op het resultaat. Daarnaast zien we binnen de taakvelden een grote diversiteit in de prognose, zowel voordelen als nadelen. Het saldo van circa € 600.000 -700.000 is een optelling van deze voor- en nadelen.

Er is voor niet-beoogde jeugdzorgkosten een subsidieaanvraag gedaan bij het Rijk voor een Specifieke uitkering. Deze aanvraag bedraagt € 892.000 en zal naar verwachting worden toegekend in het najaar van 2026. Deze is nog niet toegekend en derhalve niet begroot. Als de toekenning wordt gedaan, dan wordt deze begroot in een tussentijdse begrotingswijziging en zal ten gunste komen van de algemene middelen. De kosten voor deze specifieke uitkering zijn niet in 2026 gemaakt, maar in een periode daarvoor.

Hulp bij huishouden

Er wordt, op basis van de eerste helft van 2026, een overschot verwacht van tussen € 0-€ 300.000 op taakveld Hulp bij huishouden. Dit komt vooral door het achterblijven van de inzet van Krachtig ouder worden. Tegen de verwachting in resulteert dit niet in een toename van de huishoudelijk hulp. Ook zet de groei van 2025 (5%) vooralsnog niet door. Het is heel

goed mogelijk dat een inhaalslag in aanvragen in de tweede helft van het jaar komt.

8 Samenleven, onderwijs en cultuur

8.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

Maatschappelijke voorzieningen dragen bij aan een leefbare en inclusieve stad. We streven naar een passend voorzieningenniveau met kwalitatief goede, voldoende en betaalbare voorzieningen. Ook cultuur in Delft is inclusief en draagt bij aan een stad die aantrekkelijk is om in te wonen, te werken en te bezoeken.

We stimuleren Delftenaren om meer te bewegen, als onderdeel van een gezonde leefstijl. En we werken eraan om kansen voor Delftenaren te vergroten, in de komende jaren (dus ook 2026) met een focus op Delft-West.

Onderwijs is essentieel voor een goede start in het leven.

Maatschappelijke voorzieningen

We zetten in op een goede toegankelijkheid en bereikbaarheid van maatschappelijke voorzieningen. De groei en veranderende demografie van het aantal inwoners in de stad zorgt voor een grotere vraag naar maatschappelijke voorzieningen op zowel buurt- als stedelijk niveau enerzijds en een intensiever gebruik van de bestaande voorzieningen anderzijds. Het voorzieningenniveau laten we meebewegen met de veranderende vraag.

De gemeente heeft de wettelijke taak voor realisatie en instandhouding van voorzieningen voor onderwijshuisvesting. Aan deze wettelijke zorgplicht geven we invulling met de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Delft 2021 (regelgeving) en integrale huisvestingsplannen (beleid). Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) brengt de huisvestingsbehoefte voor de komende zestien jaar in beeld, verdeeld in perioden van steeds vier jaar. Het IHP is de basis voor beleidsmatige keuzes alsook concrete plannen voor verdere uitvoering.

Daarnaast zijn ook de participatie van sportverenigingen in het beheer van de sportaccommodaties en de bijdragen van sportverenigingen aan het oplossen van maatschappelijke problemen uitgangspunten van het sportbeleid. Uitgangspunt voor de Delftse sportaccommodaties is dat deze toegankelijk, functioneel en veilig moeten zijn en daarmee voldoen aan de normering van de sportbonden. Wijkcentra dragen bij aan de ambitie voor gezondere, leefbare en sociale wijken, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en zich ontplooien, en waar inwoners betrokken zijn bij de woon- en leefomgeving.

Onderwijs

Goed onderwijs draagt bij aan een goede start in het leven. Wij zetten ons in om elk kind naar de school te laten gaan die het beste bij het kind past. We hebben daarom aandacht voor kwetsbare kinderen om thuiszitten te voorkomen. In samenhang met de ondersteuningsstructuur van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, versterken we de zorgstructuur op scholen, zodat zoveel mogelijk kinderen binnen het reguliere onderwijs naar school kunnen gaan en individuele jeugdhulp wordt voorkomen.

Cultuur

Het Cultuurkader 2021-2030 beschrijft de gemeentelijke visie op cultuur. We zetten in op de ambitie van het Cultuurkader: cultuur in Delft is inclusief, past bij ons DNA en maakt de stad aantrekkelijk om in te wonen, te werken en bezoeken (bestuurlijk accent: economische kracht en bruisende stad). De uitvoering van het Cultuurkader is gericht op de programmalijnen meedoen met cultuur, stedelijke aantrekkelijkheid en cultuur en innovatie. Elke programmalijn kent diverse doelstellingen die bijdragen aan Delft als bruisende cultuurstad.

Erfgoed

Erfgoed Delft (archief, archeologie, monumenten) voert als gemeentelijk kennis- en expertisecentrum de vier programmalijnen uit van de nota 'Erfgoed maakt Delft geliefd', voor zover daarvoor middelen beschikbaar zijn gesteld. Bovendien zijn we verantwoordelijk voor onze wettelijke taken, advisering en kaderstelling rond erfgoed in gemeentelijke opgaves en projecten. In een dichtbevolkte omgeving die continu in ontwikkeling is, is erfgoed een kwaliteitsfactor die de stad leefbaar houdt.

De lijnen zijn:

- programma 1: De Delftse collectie: basis op orde (zorgen voor wettelijke taken; behoud/conservering en beheer, en digitale registratie van collecties en data)
- programma 2: Delfts erfgoed van en voor iedereen (zichtbaar maken van erfgoed voor een breed publiek, onderwijs en educatie, kennis ontsluiten voor hergebruik)
- programma 3: Erfgoed als pijler bij gebiedsontwikkeling (culturele waardenkaarten, historisch DNA zichtbaar maken binnen een gebied, inspiratie bieden)
- programma 4: Monumenten duurzaam ontwikkelen (kennis ontwikkelen en delen voor verduurzaming van monumenten).

8.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Stand van zaken uitvoering maatregelen (acties) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

Onderwijs en maatschappelijke voorzieningen

- De aanbesteding voor de vier integrale huisvestingsplannen (zorg & welzijn, onderwijs, cultuur en sport & recreatie) bereiden we in het najaar 2026 voor. Het vervolgonderzoek naar de toekomst van zwembad Kerkpolder ronden we in het najaar af. De uitvoering van de Investeringsagenda Sportaccommodaties verloopt gestaag, waarbij de financiën wel een aandachtspunt blijven. De uitvoering van het Programma Onderwijshuisvesting verloopt grotendeels conform planning, waarbij ISK/Pleysier en de Delftse Tuin in 2026 zijn opgeleverd. Ook bij onderwijshuisvesting blijven de financiën een punt van aandacht.
- Door de hoge energieprijzen staat de betaalbaarheid van zwemwater onder druk. Dit kan leiden tot hogere entreprijzen voor Delftenaren. Om het zwemwater publiek toegankelijk te houden, biedt de gemeente een subsidiemogelijkheid voor Delftse zwembadexploitanten om de hogere energielasten af te dekken. De aanbesteding voor het Sportcentrum Maria Duystlaan is vertraagd. Dit leidt vooralsnog niet tot een vertraging van de oplevering.

- Voor wat betreft culturele voorzieningen loopt de uitvoering van het project Prinsenhof conform planning. Door een recent geaccepteerde schenking kan ook de Glazen Zaal worden gerenoveerd. Voor Theater De Veste is een opdracht geformuleerd waarmee we in 2026 kunnen starten met de initiatieffase. Het Definitief Ontwerp voor het Rietveld Theater is vertraagd. We informeren de gemeenteraad hier separaat over.
- Bij Kinderboerderij Tanthof geeft de gemeente eenmalig een bijdrage voor de realisatie van een gemeenschappelijke ruimte. Dit is de laatste fase in het toekomstbestendig maken van de Delftse kinderboerderijen.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

- Verbouwing Rietveld Theater: Door de extra inzet en kosten die de uitdagingen op het gebied van netcongestie met zich meebrengen, de gebruikerswensen van Rietveld Theater die deels samenhangen met de inhuizing van De VAK en de verkregen middelen voor extra duurzaamheidsmaatregelen, zijn aanvullende middelen nodig, waar de gemeenteraad op basis van het Definitief Ontwerp over zal moeten beslissen.

Cultureel Erfgoed:

- Conservering Archeologie: Eind 2026 ronden we volgens plan het omvangrijke, vijfjarige conserveringsproject af voor de archeologiecollectie (2022-2026). Daarin zijn alle kwetsbare objecten van metaal, glas, hout, leer en textiel geconserveerd die sinds de jaren'50 zijn opgegraven in Delft. Zonder actie zouden deze vergaan. Door behandeling gaat de fysieke conditie niet verder achteruit en blijven de voorwerpen bewaard voor de toekomst. Het gaat om veel unieke voorwerpen met historische verhalen. De informatie wordt de komende jaren voor de stad en onderzoekers online toegankelijk gemaakt.
- Voorbereiding Herhuisvesting Erfgoed: In het archeologiedepot aan de Kluizenaarsbocht 7 zijn alle archeologische collecties in één jaar tijd opnieuw verpakt en geregistreerd. De dozen voldoen aan actuele erfgoed- en arbo-eisen, en de collectie staat zo klaar om verhuisd te worden naar het toekomstig depot in het erfgoed-collectiegebouw aan de Gantel 21.

Media

- Geluidsoverlast in pand OPEN beperken: Het project om de geluidsoverlast van OPEN voor de omgeving te beperken heeft enige vertraging opgelopen, doordat het meer tijd dan verwacht heeft kost om de projectorganisatie op te starten. Bij de opstart is bepaald dat eerst een pilot met drie studio's moest plaatsvinden, zodat getest kan worden of de geluidsproductie hier voldoende gereduceerd is om binnen de wettelijke normen te vallen. Zo is men er zeker van welke maatregelen ook in de andere studio's moet worden genomen, zodat er niet teveel of te weinig wordt gedaan en de targets worden gehaald. Dit zal leiden tot een uitloop van het project in de eerste helft van 2027.

8.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)		Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)	Reserve mutatie
Samenleving, onderwijs en cultuur					
Taakvelden					
42	Onderwijshuisvesting	-500			
	Gestegen exploitatielasten (schades, onroerendzaakbelasting, schoonmaakkosten)	-500		I	
51	Sportbeleid	-100			100
	Onderzoeksbudget Kerkpolder	-100		I	100
52	Sportaccommodaties	-80	700		-900
	Instandhouding zwembad Weteringlaan tm 2031			I	-900
	Vrijval geraamde exploitatiebijdrage 2026 M.Duystlaan		700	I	
	Gestegen exploitatielasten (schades, onroerendzaakbelasting, schoonmaakkosten)	-80		I	
53	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie				19
	Vrijval reserve B&U - energiekostenregeling Cultuur			I	19
54	Musea	-1.390	1.112		89
	Herhuisvesting Erfgoed - herfasering exploitatiebudget		61	I	
	Museum Prinsenhof	-1.051	1.051	I	
	Scanopdracht Erfgoed/Stadsarchief	-89		I	89
	Subsidieregeling bijdrage grote monumentale kerkgebouwen	-250		I	
56	Media		104		-104
	Geluidswerende maatregelen OPEN		104	I	-104
61	Samenkracht en burgerparticipatie	-250	370		-370
	DW Welzijnsaccommodatie - herfasering		70	I	-70
	Ondersteuning dichtbij inwoners - community building	-250		I	
	Slavernijverleden - inrichting gedenk(plekken)		300	I	-300
Totaal financiële afwijkingen		-2.320	2.286		-1.166

Toelichting op de afwijkingen

4.2 Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft onder meer de wettelijke zorgplicht om te voorzien in nieuwbouw, bij nieuwbouw/renovatie te voorzien in geschikte tijdelijke huisvesting, het beschikbaar stellen van gymnastiekruimte, het vergoeden van de onroerende zaakbelasting aan schoolbesturen en het herstellen van schade aan schoolgebouwen en inrichting. De dekking van de investeringslasten is voorzien in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. De effecten die dit heeft op de reguliere (exploitatie)budgetten zijn echter niet meegegroeid met de gewijzigde portefeuille onderwijshuisvesting. Het tekort op de exploitatiebudgetten wordt komende periode in beeld gebracht. Verwacht wordt dat er een claim wordt ingediend voor de Kadernota 2028.

Door intensief gebruik van de binnensportvoorzieningen is het schoonmaakprogramma geactualiseerd en wordt extra schoongemaakt. Ook is gestart met een ander sleutelsysteem voor de veiligheid van de sporters. Dit heeft geleid tot extra kosten.

5.1 Sportbeleid

Bij de Jaarrekening 2025 is het voorstel gedaan om het restantbudget voor onderzoek toekomst zwembad Kerkpolder (€ 100.000) te storten in de reserve Beleid en Uitvoering. In 2026 wordt dit budget gebruikt voor het uitwerken van het programma van eisen en behoefteonderzoek naar buitenzwemmen.

5.2 Sportaccommodaties

Zwembad Kerkpolder moet in 2029 worden gerenoveerd. De werkzaamheden kunnen plaatsvinden als de nieuwbouw van het sportcentrum aan de Maria Duystlaan gereed is. De exploitant van zwembad Kerkpolder zal tijdens de renovatie tijdelijk gebruik maken van het Sportfondsenbad aan de Weteringlaan. Hierdoor moet het zwembad langer in stand worden gehouden, tot uiterlijk 31 december 2031. Uit het geactualiseerde Meerjarenonderhoudsplan blijkt dat voor de periode 2027-2031 een budget van €900.000 benodigd is. Het budget bestaat uit bedrijfskritische werkzaamheden en een calamiteitenreserve van 30%.

Bij de Kadernota 2024 is een actualisatie opgenomen van de vergoeding planvormings- en voorbereidingskosten en van de verwachte exploitatiebijdrage voor de nieuwbouw sportcentrum Maria Duystlaan. In 2026 maakt Sportfondsen echter nog geen aanspraak op de aanvullende exploitatiebijdrage €700.000.

5.4 Musea

Herhuisvesting Erfgoed : er is een overall-planning opgesteld. Op basis van deze planning zijn de kosten geherfaseerd. Dit levert een voordeel op van € 61.000, waardoor de middelen die in 2026 beschikbaar zijn gesteld, zijn doorgeschoven en verwerkt in de programmabegroting 2027-2030.

Museum Prinsenhof Delft - afwijkingen tijdens sluiting: De initiële begroting 2026 is gebaseerd op een opengesteld museum. In 2026 is echter sprake van bijzondere bedrijfsvoering in verband met de sluiting van het museum. Ten opzichte van de initiële begroting 2026 zijn de baten circa €1 miljoen lager door vervallen van entreegelden en dergelijke. Ook aan de lastenkant is er sprake van een onderschrijding van circa €1 miljoen. Dit door lagere lasten in verband met minder personeel en dergelijke. Hierdoor verwachten wij een budgetneutrale wijziging van de begroting.

Scanopdracht Erfgoed/Stadsarchief: De middelen worden -in vier termijnen tot en met 2029- ingezet door Erfgoed/Stadsarchief voor de doorontwikkeling van de digitalisering met een opdracht aan Werkse! Zo wordt de digitalisering en dienstverlening door Erfgoed/Stadsarchief aan de burgers verbeterd én wordt deze werksoort bij de scanstraat van Werkse! in omvang en in kwalitatief verder uitgebouwd.

Subsidieregeling bijdrage grote monumentale kerkgebouwen: Bij de Kadernota 2027 is voor 2026 een éénmalig investeringskrediet van € 250.000 beschikbaar gesteld. Het bewuste object is eigendom van een derde. Om financieel-technische redenen blijkt bij nader inzien dat het niet mogelijk is om de te verstrekken subsidie te activeren en hierop af te schrijven. We stellen voor om het éénmalige investeringsbudget van € 250.000 binnen programma Samenleven, onderwijs en cultuur om te zetten in een éénmalig exploitatiebudget van € 250.000 in 2026, onder gelijktijdige aframing van de kapitaallasten. In 2026 ontstaat als gevolg hiervan een incidenteel nadeel van € 250.000, maar over de gehele looptijd van de oorspronkelijke investering bezien gaat het om een budgetneutrale wijziging.

5.6 Media

Het project om de geluidsoverlast van OPEN voor de omgeving te beperken heeft enige vertraging opgelopen, doordat het meer tijd dan verwacht heeft kost om de projectorganisatie op te starten. Bij de opstart is bepaald dat eerst een pilot met drie studio's moest plaatsvinden, zodat getest kan worden of de geluidsproductie hier voldoende gereduceerd is om binnen de wettelijke normen te vallen. Zo is men er zeker van welke maatregelen ook in de andere studio's moet worden genomen, zodat er niet teveel of te weinig wordt gedaan en de targets worden gehaald. Dit zal leiden tot een uitloop van het project in de eerste helft van 2027. We verwachten van het beschikbare budget een bedrag van € 104.000 niet dit jaar, maar volgend jaar te besteden. We stellen voor om € 104.000 te storten in de reserve VAK, zodat in 2027 het restant van de kosten gedekt kan worden.

6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie

DW Welzijnsaccommodatie - herfasering

Ondersteuning dichtbij inwoners

Slavernijverleden - inrichting gedenkplek(ken)

In 2024 is bij de kadernota, naar aanleiding van een adviesbrief van het Kwartiermaker comité slavernijverleden (KMC), € 300.000 gereserveerd voor de inrichting van een gedenkplek voor het koloniaal- en slavernijverleden in 2025. Binnen het betreffende programma Koloniaal en slavernijverleden (onderdeel van de nota Samen thuis in Delft) is later dan verwacht gestart met de geplande meedenksessies. Samen met nazaten en andere geïnteresseerde inwoners wordt hierin bepaald waar de gedenkplek wordt gerealiseerd en hoe deze eruit zal zien. Omdat er later gestart is met de gesprekken zal de gemeente in 2027 kunnen starten met de realisatie van de herdenkingsplek. Om deze reden wordt het gereserveerde bedrag van € 300.000 overgeboekt naar 2027 en gestort in de reserve Beleid en Uitvoering.

Polarisatie

In 2026 is er vanuit de decentralisatie uitkering "veerkracht en weerbaarheid" gewerkt aan polarisatie. Deze uitkering (van €41.000) was eenmalig. Mochten we eind 2026 een positief resultaat hebben binnen de post inclusief samenleven dan willen we een verzoek doen dit bedrag te storten in de reserve, zodat we de komende drie jaar aan het onderwerp polarisatie kunnen blijven werken. We zullen dit voorstellen bij de jaarrekening 2026.

Overzicht investeringen

Excel-tabel

Herfasering investeringen 2026 (bedragen x € 1.000)				
Samenleven, onderwijs en cultuur	Geplande datum gereed PB 2026	Nieuwe planning gereed	Investeringsbudget - Jaarschijf 2026 (inclusief restant 2025)	Prognose uitgaven jaarschijf 2026
1 IHP ISD/IGVO	2025	2026	-1.498	-213
2 IHP sportcomplex CLD Molenhuispad:				
IHP CLD Molenhuispad (gymvoorzieningen):	2029	2031	418	-
IHP Sporthal Westplantsoen	2029	2031	418	200
Sportaccommodaties KN2021 (onderdeel Sporthal vervanging fretstraat en turnzaaldeel)	2028	2031	-	-
3 IHP Delftse Tuin	2026	2027	4.974	6.615

Herfasering investeringen 2026 (bedragen x € 1.000)					
4	IHP Grotius Juniusstraat	2030	2031	205	100
5	IHP Maurice Maeterlinckschool	2028	2029	301	590
6	IHP Maurice Maeterlinckschool (grond)	2026	2028	941	-
7	IHP Pleysier / ISK	2026	2027	5.687	10.271
	IHP-stelpost	2026	2026	8.401	591
8	Krakeelpolderweg - wissellocatie (vervalt!)	2026	nvt	1.041	-
9	Kwaliteitsverbetering gymzalen (7x 700K)	2026		1.381	685
10	Nieuwelaan - wissellocatie	2026	2027	149	-
11	Museum Prinsenhof	2027	2028	26.213	19.181
12	Rietveldtheater	2027	2028	4.691	500
13	OHP 2027 - 1e inrichting OLP en meubilair De Nieuwe Maan	2026	2027	116	-
14	OHP 2027 - vervanging dakbedekking gymzalen Laurentius	2026	2027	102	-
15	Ringpass velden	2027	2028	2.671	1.200
16	Sportpark Kruithuisweg (blue birds)	2027	2028	2.079	861
17	Sportaccommodaties KN2021	2028	2028	300	150
	Totaal			58.590	40.731

Per saldo mutatie jaarschijf 2026 (+=verhoging en -= verlaging)

-17.859

Toelichting op de investeringen

IHP ISD/IGVO :

Het budget van de investering was eind vorig jaar al overschreden. Dit jaar wordt per saldo een voordeel van € 213.000 verwacht. Dit door een bijdrage van het schoolbestuur voor aanvullende wensen bij de nieuwbouw. Per saldo verwachten we een negatief resultaat van € 1,285 miljoen op deze investering. Dit wordt gedekt vanuit de IHP Stelpost.

IHP sportcomplex CLD Molenhuispad:

NB: IHP CLD Molenhuispad (gymvoorzieningen), IHP Sporthal Westplantsoen en deel Sportaccommodaties KN2021 worden samengevoegd tot één investering. De voorzieningen voor het bewegingsonderwijs van het Stanislascollege Westplantsoen en CLD Molenhuispad zijn verouderd. Er zijn ook te weinig gymzalen. Daarom maken de scholen ook gebruik van sporthal De Hoornbloem in Den Hoorn. Deze wordt (binnen afzienbare tijd) gesloopt. Daarom is vervanging en uitbreiding van de gymzalen voor het bewegingsonderwijs van het Stanislascollege Westplantsoen nodig. Voor beide scholen samen zijn negen gymzalen nodig. Daarnaast zal er ruimte voor turnverenigingen in het nieuwe sportcomplex gerealiseerd worden. Met het samenvoegen van de investeringsbudgetten van beide gymvoorzieningen en de sport wordt dit één project.

IHP Delftse Tuin

Door een combinatie van vertragingskosten, bouwrijpingskosten en locatiegebondenkosten, zoals de aankoop van de grond vanuit de grondexploitatie, is het budget niet afdoende gebleken en wordt verzocht aanspraak te maken op de stelpost IHP met een claim van € 1,841 miljoen. Afronding van de investering is nu gepland begin 2027.

Het budget was voorafgaand aan de bouw onvoldoende om de school te kunnen realiseren. Onder andere door tegenslagen tijdens de aanbestedingsfase waren er onvoldoende inschrijvers om de school te realiseren zonder gebruik te maken van de stelpost. Tijdens de uitvoering zijn er wijzigingen opgetreden die geleid hebben tot meerwerk: 3% van de aanneemsom (€1,8 miljoen).

IHP Maurice Maeterlinckschool (grond)

Levering van de grond loopt via de grondexploitatie Kop van de Buitenhof. Dit zal naar verwachting verwerkt worden in 2028.

IHP Pleysier/ISK

De totale investering voor de nieuwbouw van Pleysier ISK komt naar verwachting uit op € 22,5 miljoen, tegenover een beschikbaar budget van € 17,8 miljoen.

De overschrijding van circa € 4,7 miljoen is opgebouwd uit € 0,9 miljoen hogere bouwkosten bij de start, € 1,7 miljoen hogere bouwkosten tijdens de bouwteamfase, € 1,4 miljoen aan meerwerk tijdens de uitvoering en circa € 0,7 miljoen ontwikkelkosten.

De schoolgebouwen zijn inmiddels opgeleverd; na afronding van het schoolplein en de openbare ruimte wordt de definitieve eindstand bepaald; de overschrijding van € 4,7 miljoen komt ten laste van de stelpost IHP.

IHP Stelpost

Deze stelpost voor IHP investeringen is ingesteld bij het vaststellen van het IHP 2025-2040.

De investeringen nieuwbouw IHP ISD/IGVO, IHP Delftse Tuin en IHP Pleysier/ISK vallen duurder uit; deze worden gedekt vanuit deze stelpost (totaal € 7,81 miljoen).

Krakeelpolderweg

Voor de Krakeelpolderweg is eerder budget toegekend voor aanpassingen voor de tijdelijke huisvesting van de Montessorischool. De Montessorischool heeft aan de Colijnlaan tijdelijke huisvesting toegewezen gekregen, waardoor deze aanpassing aan de Krakeelpolderweg komt te vervallen.

Museum Prinsenhof

Bij de besluitvorming in december 2025 is per abuis besloten om € 1 miljoen ten behoeve van de museale vernieuwing te verwerken als investeringsbudget. Deze kosten zullen in 2027 en 2028 in de exploitatie gemaakt worden; de dekking hiervoor is de eerder gevormde reserve.

De besteding van het budget in 2026 is geactualiseerd op basis van de dashboards waarmee de raads werkgroep wordt geïnformeerd over de voortgang. Er wordt nog geen vertraging verwacht in de oplevering.

Rietveld Theater

In de raadsinformatiebrief van 31 maart 2026 over risicobeheersing projectmanagement (kenmerk: 6457838) is aangegeven dat het Definitief Ontwerp (DO) naar verwachting gereed zou zijn in juli 2026. In de vooraankondiging van 17 juli 2026 is aangegeven dat het DO en de bijbehorende raming nog niet zijn afgerond, maar dat een kostenstijging wordt voorzien. Door de vertraging van de oplevering van het DO zal in 2026 nog niet gestart worden met de uitvoering, waardoor er dit jaar minder kosten gemaakt worden.

9 Werk en inkomen

9.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

We werken aan een stad waar iedereen kan meedoen. Dit doen we door mensen als dat kan aan het werk te helpen of actief te laten deelnemen aan de samenleving. We verstrekken uitkeringen aan mensen die geen werk of andere inkomsten hebben. Ook bieden wij ondersteuning, onder meer met basiseducatie voor volwassenen en inburgering, zodat ook zij de kans krijgen om te blijven meedoen. Daarnaast helpen we inwoners die te maken hebben met bijvoorbeeld schulden.

9.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Stand van zaken uitvoering maatregelen (activiteiten) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

- De implementatie van de maatregelen van spoor 1 van de Participatiewet in Balans ligt op schema. We hebben beleidsuitgangspunten vastgesteld hoe we in Delft invulling geven aan de kernbegrippen van de Participatiewet in balans: eenvoud, vertrouwen en menselijke maat. Verder passen we beleidsregels, richtlijnen en werkwijzen aan naar aanleiding van deze maatregelen, zodat uitvoerende afdelingen en partijen kunnen handelen conform de gewijzigde wet- en regelgeving.
- Het project 'Werken volgens de bedoeling' voeren we volgens planning uit. Dit jaar voeren consulenten van de afdeling Inkomensondersteuning circa 900 gesprekken met inwoners die een bijstandsuitkering aanvragen of ontvangen. De gesprekken zijn gericht op dienstverlening, waaronder het informeren over rechten, plichten en beschikbare regelingen, en op het beoordelen van de rechtmatigheid van de uitkering.
- Over de voortgang van de uitvoering van de Nota Armoede en de Nota Schuldhulpverlening wordt de Raad conform planning in het najaar geïnformeerd.
- De resultaten van de prestatieovereenkomst met Werkse! verlopen naar wens. De uitstroom naar werk is boven het landelijk gemiddelde. GGZ Delfland verzorgt daarbij speciale trajecten voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Daarnaast is de pilot Meedoen in Delft in samenwerking met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) gestart voor de bemiddeling van 50 COA-bewoners naar regulier werk.
- Het project 'Lekker Bezig' (Stichting STUNT, Firma van Buiten, GGZ Doel) voor participatie- en meedoen-plekken is voor het vergroten van de bestaanszekerheid volledig ingezet voor bijstandsgerechtigden en overige burgers van Delft.
- In de arbeidsmarktregio Haaglanden is een meerjarenagenda vastgesteld en gefaciliteerd met acties en interventies voor speerpunt- en kansrijke sectoren. Het regionale project 'Haaglanden Leert Door' – waarmee Delftse burgers een scholingsvoucher kunnen krijgen voor om- of bijscholing – is wegens succes met een jaar verlengd.
- Het regionaal programma basisvaardigheden 2026-2030 is vastgesteld op basis waarvan de educatiemiddelen van het Rijk worden ingezet en later in het jaar het Delftse programma Basisvaardigheden vorm wordt gegeven.

- Het inburgeringsbeleid is geëvalueerd op basis waarvan we een nieuw beleidsplan zullen formuleren.
- De aanbesteding van Taalschakel- en B1-trajecten is gestart.

9.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
Werk en inkomen	Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)	Reserve mutatie
Taakvelden				
61 Samenkracht en burgerparticipatie		2.450		-2.450
Opvang vluchtelingen Oekraïne		2.450	I	-2.450
64 WSW en beschut werk		308		
Administratieve correctie meicirculaire 2025		308	I	
65 Arbeidsparticipatie	-90	-		90
Werkse: meerjarig project Standaardiseren	-90		I	90
Totaal financiële afwijkingen	-90	2.758		-2.360

Toelichting op de afwijkingen

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Opvang Oekraïense ontheemden

In 2026 wordt een positief resultaat van €2.450.000 verwacht op de opvang van Oekraïense ontheemden. Dit voordeel ontstaat doordat we in Delft relatief lage huisvestingslasten hebben voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Voorgesteld wordt dit voordeel te storten in de reserve Beleid & Uitvoering ter dekking van de kosten voor de realisatie van de flexwoningen aan de Sportring/Nootdorpsepad (voor de herplaatsingskosten te zijner tijd).

6.3 Inkomensregelingen

Er zijn op dit moment geen afwijkingen te melden voor dit taakveld. Er is één aandachtspunt te benoemen. De definitieve BUIG-beschikking vanuit het Rijk volgt jaarlijks in oktober, hierna weten we definitief hoe we einde van het jaar uitkomen op de BUIG.

6.4 WSW en Beschut Werk

Door een administratieve correctie met betrekking tot een boeking van de meicirculaire van vorig jaar ontstaat een incidenteel voordeel van € 308.000

6.5 Arbeidsparticipatie

Werkse: meerjarige project Standaardiseren

Bij Werkse! is voor de organisatieontwikkeling het meerjarig project Standaardiseren gestart in 2025. Dit is een intensief project dat tijdelijk extra capaciteit vergt in de fase dat de standaarden tot stand komen met kosten van €90.000 in 2026 en €100.000 in 2027. Deze extra capaciteit is nodig om de standaarden te verbeteren, te beschrijven en te implementeren.

Het resultaat van Werkse! gemeentelijk deel in 2025 (€ 580.000) is aan de reserve Werkse! toegevoegd ten behoeve van besteding bij Werkse! (Jaarstukken 2025, p.137). De middelen worden in vier termijnen tot en met 2029 ingezet door Erfgoed/Stadsarchief voor de doorontwikkeling van de digitalisering met een opdracht aan Werkse!. Zo wordt de digitalisering en dienstverlening door Erfgoed/Stadsarchief aan de burgers verbeterd én wordt deze werksoort bij de scanstraat van Werkse! in omvang en kwalitatief verder uitgebouwd. Deze uitgaven worden geraamd en verantwoord op het programma Samenleven, onderwijs en cultuur - Musea - Archief wettelijke taken.

10 Economie en vastgoed

10.1 Wat willen we bereiken

Doelstelling zoals opgenomen in de begroting 2026

Het Delftse ecosysteem is sterk. Het fungeert als kraamkamer voor innovaties én innovatieve bedrijven, waar we regionaal, landelijk en internationaal de vruchten van plukken. Het Innovatiedistrict Delft speelt een belangrijke rol in het blijven behouden en versterken van dit innovatieve ecosysteem en het behouden van de koplopersrol hierin, zodat het nog meer werkt voor de stad en de regio. Daarvoor is het noodzakelijk in te zetten op meer ruimte voor innovatieve bedrijvigheid en te zorgen voor meer werkgelegenheid op alle niveaus.

In de komende jaren groeit de stad verder. 15.000 nieuwe woningen zorgen voor extra vraag naar voorzieningen en werkgelegenheid. Daarvoor houden we vast aan de doelstelling om in de periode 2018-2040 100.000 vierkante meter extra bedrijfsruimte te realiseren en werken we verder aan de doelstelling om 10.000 extra banen op alle niveaus te realiseren in de periode 2018-2040. Gezien het belang van voldoende banen en voorzieningen ligt het accent voor de komende periode op de invulling van de groeiende vraag naar de stadsverzorgende economie, die vooral in Delft-West een inhaalslag nodig heeft. Voldoende, passende en betaalbare ruimte om te ondernemen is daarvoor van cruciaal belang.

Om de stad aantrekkelijk te houden voor Delftenaren en bezoekers, blijven we doorgaan met de uitvoering van de Visie Toerisme 2030 en zetten we, met uitvoering van het Evenementenkader Delft, in op het behoud van het evenementenaanbod.

Economische kracht en bruisende stad

In 2026 wordt ingezet op het verder versterken van de economie in Delft. Daarvoor werken we aan de volgende doelen:

- Realisatie van meer vierkante meters bedrijfsruimte voor zowel innovatieve maakindustrie als stadsverzorgende economie.
- Het versterken van het Delftse (kennis)ecosysteem.
- Realisatie van meer werkgelegenheid op alle niveaus.
- Het behouden van een robuuste bezoekerseconomie.
- Het behouden van een gebalanceerd evenementenaanbod met meer ruimte voor evenementen in de wijken.

Internationaal beleid - Europa

In 2026 continueren we de werkwijze van het internationale beleid volgens de drie sporen Samenwerking, Beïnvloeding en Uitvoering.

Algemeen beheer vastgoed

Het gemeentelijk vastgoed levert een actieve bijdrage aan de maatschappelijke opgaven waar Delft voor staat. Hierbij maken we in een continu en herhalend proces strategische afwegingen tussen functionaliteit, kwaliteit, financieel rendement en risico's. We zorgen voor een efficiënte exploitatie, met aandacht voor de huurderstevredenheid, de technische kwaliteit van de gebouwen en verdere professionalisering van de vastgoedorganisatie en samenwerking met marktpartijen. Het gemeentelijk vastgoed wordt stapsgewijs verduurzaamd.

10.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Stand van zaken uitvoering maatregelen (activiteiten) 2026

Conform de Programmabegroting 2026-2029 zullen de volgende maatregelen (activiteiten) in 2026 gerealiseerd worden:

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

- We zetten initiatieven en projecten op via het Ondernemersfonds die een impuls geven aan de economische ontwikkeling van de stad. De financiering en stimulering van de economische ontwikkeling van de stad loopt volgens verwachting.
- We ondersteunen doorlopend ondernemers via de accountmanagers bij vragen over talent, kapitaal, netwerken, huisvesting en gemeentelijke dienstverlening.

Economische ontwikkeling

- We zetten het programma Betaalbare bedrijfsruimte voort. De uitvoering van dit programma verloopt volgens planning. We zetten de stadsmakelaar in, we zijn zeer zuinig op het bestaande aanbod van bedrijfsruimte, en alleen bij hoge uitzondering werken we mee aan de transformatie van bestaande bedrijfsruimte. We activeren de ondernemersnetwerken in Delft om ruimtevragers / ruimteaanbieders te koppelen, in samenwerking met de organisatie van "Delft maakt ruimte".
- We stimuleren de werkgelegenheid in de stadsverzorgende economie (met een accent op de ontwikkeling in Delft-West).
- We ondersteunen YES!Delft, InnovationQuarter en Planet B.io.

Economische promotie

- De subsidieregeling voor evenementen in de wijk is verlengd. De regeling is begin 2026 opengesteld waarmee negen events met subsidie mogelijk zijn gemaakt door dit hoofdstuk. In de zomer werd het subsidieplafond van € 125.000 bereikt, waarmee de aanvraagmogelijkheid voor dit jaar is gesloten.
- Bestaande evenementen ondersteunen we op het gebied van duurzaamheid. Bij de inkoop-evenementen blijft het duurzame bekersisteem in gebruik. Voor overige evenementen worden verschillende mogelijkheden onderzocht waarmee evenementen duurzamer georganiseerd kunnen worden.
- We starten in 2026 met de evaluatie van de beleidslijn voor hotels. Besluitvorming van de evaluatie is voorzien in 2027.
- We starten in 2026 met het opzetten van een beleidslijn voor 'short stay'-verblijf. Besluitvorming van deze beleidslijn is voorzien in 2027.

Binnenstad vitaal en gasvrij

- Het centrummanagement voor Delft richten we op een andere manier in, door het onder te brengen bij Delft Marketing. Deze activiteit loopt volgens planning.

Algemeen beheer Vastgoed

- We voeren instandhoudingsonderhoud uit aan gemeentelijk vastgoed. Onderdeel hiervan is een monitoringsplan voor de constructieve verlijming van de glasgevel van het stadskantoor (Stationsplein1). Dit onderzoek is verplicht en moet elke tien jaar plaatsvinden. De proefresultaten van het door onder andere TNO uitgevoerd onderzoek in 2026 geven aanleiding tot nader onderzoek. Dit onderzoek hebben we inmiddels in gang gezet. Het uitwerken van een werkende oplossing voor de lekkages voor dit object zetten we in 2026 voort.
In 2026 voeren we herstelwerkzaamheden uit aan het wijkcentrum het Buitenhuis (Buitenhofdreef 274-278). Het herstelwerk is noodzakelijk om het pand lekkagevrij te maken. Oorzaak hiervan is een constructiefout bij de bouw. In 2026 doen we ook onderzoek naar de werking van de sprinklerinstallatie in drie van onze monumenten. De resultaten van dit onderzoek bepalen de benodigde activiteiten voor periodiek onderhoud en brengen eventuele aanvullende verbetermaatregelen op het gebied van brandveiligheid in beeld.
In de Vastgoedbedrijfanalyse 2024 is het onderhoudsbeleid opgenomen op basis van de NEN 2767-methode. Daarnaast worden wettelijk verplichte periodieke inspecties uitgevoerd van de elektrische installaties in onze panden, volgens de NEN3140-methode. Omdat de huidige begroting gebaseerd is op een visuele inspectie bestaat de mogelijkheid dat uit de NEN 3140 herstel en vervangingsacties volgen.
- Vanaf september 2026 starten we het groot onderhoud aan de toren van de Nieuwe Kerk. Het groot onderhoud voor het stadhuis is in voorbereiding. In deze fase onderzoeken we of we het groot onderhoud kunnen en willen combineren met wenselijke ingrepen en verduurzamingsopties.
- De actuele stand van zaken over de verbouwing Rietveld 49 (Rietveld Theater) is beschreven onder Programma Samenleven, onderwijs en cultuur.
- Voor de locatie Van Bleyswijkstraat bereiden we een aanvraag voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) voor om het project Woondiversiteit tijdelijk voort te kunnen zetten. De visieontwikkeling voor de langere termijn start hierna.
- De contracten met Kunstsuper en Kadmiem (Sint Agathaplein 4) worden verlengd. Vanwege de verplichtingen in het kader van het Didam-arrest wordt de tijdelijke huurovereenkomst met de horeca-exploitant niet verlengd.
- De gemeente heeft de grond voor de tijdelijke gymvoorziening op het terrein GGZ aangehuurd. We realiseren de voorziening in 2026.
- Het is gelukt om diverse locaties – zoals Colijnlaan 2 (Delftse Vereniging voor Montessori-Onderwijs) en J.J. Slauerhofflaan 275 (de Nieuwe Maan) – gereed te maken als wissellocaties voor onderwijs voor het schooljaar 2026/2027.
- Voor de realisatie van het aanvullend instandhoudingsonderhoud aan Theater de Veste (Vesteplein 1) is een krediet beschikbaar gesteld. De onderzoeken zijn in volle gang. De doorlooptijd van deze onderzoeken is langer geweest dan verwacht. Dit komt omdat uit het eerste onderzoek naar de interne warmtelast is gebleken dat extra isolatie leidt tot hogere binnentemperaturen. Dit betekent dat we een scenario uitwerken van het toevoegen van koeling. Vanwege netcongestie doen we op dit moment onderzoek of er oplossingen zijn om een koelinstallatie te plaatsen zonder verzwaring van de installatie.

10.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	
Economie en Vastgoed	Nadelige afwijking Voordelige afwijking Incidenteel (I) / Structureel (S) Reserve mutatie
Taakvelden	

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
03 Beheer en overige gebouwen		263		
Friciekosten Herhuisvesting Erfgoed		103	I	
Meeropbrengst erfpacht		160	I	
Totaal financiële afwijkingen	-	263		-

Toelichting op de afwijkingen

03 Beheer en overige gebouwen

Friciekosten herhuisvesting Erfgoed

Voor het project Herhuisvesting Erfgoed is een overall-planning opgesteld. Op basis van deze planning zijn de kosten geherfaseerd, waardoor de middelen (€ 103.000) die in 2026 beschikbaar zijn gesteld, verschoven zijn naar 2028 en verwerkt in de Programmabegroting 2027-2030.

Meeropbrengst erfpacht

Er is sprake van een positief saldo van € 160.000. Dit voordeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door structureel hogere inkomsten uit de erfpachtcanon als gevolg van renteaanpassingen. Bij een gelijkblijvende of stijgende rente wordt dit positieve effect ook voor de komende jaren (2027 en 2028) verwacht.

Investerings

Herfasering investeringen 2026 (bedragen x € 1.000)				
Economie en vastgoed	Geplande datum gereed PB 2026	Nieuwe planning gereed	Investeringsbudget - Jaarschijf 2026 (inclusief restant 2025)	Prognose uitgaven jaarschijf 2026
1 Duurzame toekomst Westvest 9	2028	2029	9.758	198
2 Instandhouding gemeentelijk Vastgoed (OD177)	2025	2027	60	-
3 Instandhouding Theater de Veste	2026	2027	1.952	200
Totaal			11.770	398

Per saldo mutatie jaarschijf 2026 (+=verhoging en -= verlaging)

-11.372

Toelichting op de investeringen

Duurzame toekomst Westvest 9

Dit betreft de investeringskosten die nodig zijn om Westvest 9 geschikt te maken voor de afdeling Erfgoed (inclusief publieksvoorziening) en de Gantel 21 geschikt te maken voor verhuizing van het statisch depot van Archeologie alsmede het gereedmaken van de overige ruimten aan de Westvest 9 om deze te kunnen verhuren aan derden (commercieel).

Instandhouding Oude Delft 177

Voor het verduurzamen en het geschikt maken voor verhuur van Oude Delft 177.

Instandhouding Theater de Veste

Krediet (aanvullend op het reguliere onderhoud) om het gebouw Vesteplein 1 de komende 15 jaar te kunnen inzetten ten behoeve van Theater de Veste.

De onderzoeken zijn in volle gang. De doorlooptijd van deze onderzoeken is langer geweest dan verwacht. Dit komt omdat uit het eerste onderzoek naar de interne warmtelast is gebleken dat extra isolatie leidt tot hogere binnentemperaturen. Dit betekent dat we een scenario uitwerken van het toevoegen van koeling. Vanwege netcongestie doen we op dit moment onderzoek of er oplossingen zijn om een koelinstallatie te plaatsen zonder verzwaring van de installatie.

Overige toelichting:

Restpunten Stationsplein 1

Het uitwerken van een werkende oplossing voor de lekkages van het dak van het Stationsplein 1 (het stadskantoor) kost meer tijd dan verwacht. Het onderzoek naar een oplossing wordt in 2026 voortgezet.

Algemene dekkingsmiddelen en Overhead

Overhead

Algemeen

De gemeente Delft streeft naar een efficiënte bedrijfsvoering en transparantie van inkomsten en uitgaven voor overhead. Dit omvat het optimaliseren van bedrijfsprocessen, het voorkomen van onnodige kosten en het verhogen van de effectiviteit van de organisatie. Bij de effectiviteit gaat het om verbetering van dienstverlening door digitalisering en datagedreven werken.

De totale kosten voor de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces worden via het overzicht overhead in beeld gebracht. Bij de programma's zijn de kosten van het primaire proces opgenomen.

De overhead bestaat uitleidinggevend primair proces (hiërarchisch): het betreft alle hiërarchisch leidinggevend in het primaire proces (projectleiding valt hier buiten).

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie: het gaat om functies als controllers, financieel adviseurs en specialisten, planning & control, financiële verantwoording, administratieve organisatie, risicomanagement, (EDP) auditing, interne kwaliteitszorg, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- P&O/HRM: salarisadministratie, P&O/HRM-advies, organisatie- en formatieadvies, ondersteuning ondernemingsraad, mobiliteitscentrum, coaching, leren en ontwikkelen, bedrijfsmaatschappelijk werk, arbeidsomstandigheden, recruitment, arbeidsvoorwaarden.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
- Communicatie: interne en externe communicatie, met uitzondering van klantcommunicatie
- Juridische zaken: juridische taken voor zover deze worden uitgevoerd binnen een bedrijfsvoeringsafdeling.
- Huisvestingskosten niet direct gerelateerd aan het primaire proces.
- Besturing: het gaat om de primaire ondersteuning van het bestuur en de bestuurlijke besluitvormingsprocessen.

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)				
Overhead	Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)	Reserve mutatie
Taakvelden				
04 Overhead	-971	440		-172
Verhoging toevoeging voorziening verlofsparen	-150		S	
Beleidsvisie digitalisering - Informatiestrategie		300	I	-300
Samenwerken met informatie	-128		I	128
Herhuisvesting Erfgoed		140	I	
Integraal veiligheids- en hospitalityplan	-693		I	
Totaal financiële afwijkingen	-971	440		-172

Toelichting op de afwijkingen

Verhoging toevoeging voorziening verlofsparen

Dit betreft de verhoging van de (jaar)dotatie aan de voorziening verlofsparen. Op het moment dat het spaarverlof wordt opgenomen door een medewerker, wordt dit vervolgens onttrokken aan de voorziening.

Beleidsvisie digitalisering - informatiestrategie

De uitgaven voor beleidsvisie digitalisering zijn naar de huidige inzichten geherfaseerd.

Samenwerken met informatie

De uitgaven voor Samenwerken met informatie zijn naar de huidige inzichten geherfaseerd. Dit betreft het geherfaseerde budget uit het voorgaande jaar, ter dekking van de uitgaven in het lopende jaar.

Herhuisvesting Erfgoed

Voor het project Herhuisvesting Erfgoed is een overall-planning opgesteld. Op basis van deze planning zijn de kosten geherfaseerd, waardoor de middelen (€ 140.000) die in 2026 beschikbaar zijn gesteld voor een baliemedewerker en beveiliging nog niet benodigd zijn.

Integraal veiligheids- en hospitalityplan

In 2026 hebben we in Delft te maken gehad met meerdere agressie-incidenten binnen het stadskantoor. Ook is sprake van toenemende maatschappelijke spanningen, mondiale ontwikkelingen die leiden tot verhoogde dreigingsniveaus richting overheid en publieke dienstverlening in het algemeen. Om de veiligheid van onze medewerkers en onze bezoekers beter te kunnen waarborgen, is het noodzakelijk om maatregelen te treffen. We zijn naar aanleiding van de incidenten gestart met het opstellen en uitvoeren van een integraal veiligheid- en hospitalityplan. Het plan omvat organisatorische, fysieke en technische maatregelen, om medewerkers, bezoekers en bestuurders beter te beschermen. Daarbij proberen we waar mogelijk de verbetering van de publieksdienstverlening mee te nemen.

Voor de exploitatie van het plan is incidenteel € 693.000 in 2026 en structureel vanaf 2027 € 368.000 geraamd. Daarnaast is een investering van € 850.000 benodigd.

Investerings

Herfasering investeringen 2026 (bedragen x € 1.000)				
Overhead	Geplande datum gereed PB 2026	Nieuwe planning gereed	Investeringsbudget - Jaarschijf 2026 (inclusief restant 2025)	Prognose uitgaven jaarschijf 2026
1 Het nieuwe kantoor (HNK)	2026	2027	238	50
2 MJOP-facilitair	pm	pm	-	230
3 Verledden verlichting (HNK)	2026	2026	642	742
Totaal			880	1.022

Per saldo mutatie jaarschijf 2026 (+=verhoging en -= verlaging)

142

Toelichting op Investerings

Het nieuwe kantoor (HNK)

Dit krediet is gedeeltelijk geherfaseerd naar 2027 en is beschikbaar voor aanpassingen in het HNK die bijdragen aan een inspirerende, moderne en sfeervolle werkomgeving.

MJOP-facilitair

Dit krediet is geherfaseerd naar huidige inzichten van het MJOP facilitair.

Verledden verlichting (HNK)

Een éénmalige investering is nodig voor het 'verledden' van de verlichting in het stadskantoor. Hiermee voldoen we aan de bestuurlijke maatregel die door de Omgevingsdienst Haaglanden is opgelegd (wettelijke verplichting). Hiervoor is € 100.000 aanvullend uit het MJOP beschikbaar.

Financiën

Algemeen

Het programma Financiën betreft omvat de lasten en baten voor onder andere de lokale heffingen, algemene- en dividenduitkeringen en de financieringsfunctie. Ook zijn de onttrekkingen en toevoegingen aan reserves opgenomen.

Overzicht afwijkingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)		Nadelige afwijking	Voordelige afwijking	Incidenteel (I) / Structureel (S)	Reserve mutatie
Financiën					
Taakvelden					
05	Treasury		1.946		
	Actualisatie rentelasten en -baten		1.946	I	
062	OZB (Onroerendezaakbelasting)		300		
	Hogere opbrengst OZB niet-woningen		100	I	
	Hogere opbrengst OZB woningen		200	I	
064	Belastingen overig		259		
	Afrekening Regionale Belastinggroep 2025		259	I	
08	Overige baten en lasten		2.810		
	Vrijval stelpost overig en nominale ontwikkeling		2.810	I	
	Totaal financiële afwijkingen	-	5.315		

Toelichting op de afwijkingen

Treasury

De terugloop van het saldo schatkistbankieren (ultimo 2025 circa € 150 miljoen) gaat veel minder snel dan eerder verwacht. Daarnaast is het rentepercentage het afgelopen jaar ook gestegen. Per saldo levert dat in 2026 (en de jaren 2027 tot en met 2030) meer rentebaten op. Per saldo wordt nu voor 2026 een voordelig rentesaldo van ca. € 150.000 voorspeld. De rentebaten zijn in 2026 hoger dan de rentelasten die voortvloeien uit afgesloten geldleningen.

Als gevolg van het voordelig rentesaldo wordt er in 2026 -conform de BBV- geen rente doorberekend aan de andere programma's (zie ook bijlage Actualisatie kapitaallasten).

OZB (Onroerendezaakbelasting)

De volledige OZB aanslagoplegging 2026 is geweest. Momenteel is er een meeropbrengst van € 500.000, waarvan ruim € 300.000 is toe te rekenen aan niet-woningen. Bij de niet-woningen wordt nog een vermindering van de opbrengst verwacht van circa € 200.000 vanwege een langlopende bezwaarprocedure. Bij de woningen wordt een extra opbrengst van circa € 200.000 verwacht.

Belastingen overig

De jaarrekening 2025 Regionale BelastingGroep levert de gemeente Delft een incidenteel voordeel op van € 259.000.

Overige baten en lasten (stelposten)

Met name door het vrijvallen van het restant van de stelpost nominale ontwikkeling 2026 ontstaat in 2026 een incidenteel voordeel van € 2,8 miljoen.

Stortingen en onttrekkingen (bestemmings-)reserves

	Actualisatie reserves (bedragen x € 1.000)	Meer uitgaven / minder inkomsten	Minder uitgaven / meer inkomsten	Reserve mutatie
Stad en bestuur				
1 Verkiezingen		-40		40
2 Ontwikkelkosten dienstverlening			175	-175
Duurzame stad				
3 AO ontwerpbestemmingsplan WPC			34	-34
Goed Wonen				
4 Dotatie voorziening faciliterend grondbeleid			-410	410
5 Plankosten vervolg Staalweg		-40		40
Schone en veilige stad				
6 Degeneratiekostenvergoeding			500	-500
7 OVL Klinkerbuurt		-150		150
8 Beheerplan wegen		-400		400
Gezonde en Sociale stad				
9 Toegang en 1e lijnsvoorzieningen			750	-750
10 Regionale initiatieven			500	-500
Samenleven, onderwijs en cultuur				
11 Onderzoeksbudget Kerkpolder		-100		100
12 Instandhouding zwembad Weteringlaan			900	-900
13 Vrijval energiekostenregeling Cultuur				19
14 Scanopdracht archief		-89		89
15 Geluidwerende maatregelen DOK			104	-104
16 DW Welzijnsaccommodatie			70	-70
17 Slavernijverleden - inrichting gedenkstenen			300	-300
Werk en Inkomen				
18 Opvang vluchtelingen Oekraïne			2.450	-2.450
19 Werkse: meerjarig project standaardiseren		-90		90
Overhead				
20 Beleidsvisie digitalisering			300	-300
21 Samenwerken met informatie		-128		128
Totaal financiële afwijkingen		-1.037	5.673	-4.617

Via de Najaarsrapportage 2026 worden de (bestemmings)reserves per saldo met ca. € 4,617 miljoen gevoed.

Er kan onderscheid gemaakt worden in de volgende 4 categorieën:

1. aanvullend onttrekken aan (bestemmings)reserves -/- € 1.037.000
2. herfaseren werkzaamheden waarvoor in 2026 middelen gereserveerd waren € 1.795.000
3. Aanvullend storten in de bestemmingsreserves € 3.878.000
4. Vrijval restant reserve -/- € 19.000

De inhoudelijke toelichtingen zijn te vinden bij de beantwoording van de 3e W-vraag (Wat heeft het gekost?) per programma.

Actualisatie kapitaallasten

Actualisatie kapitaallasten 2026

Actualisatie kapitaallasten (afschrijvingen en doorberekende rente)		(bedragen × € 1.000)
Programma	Nadelige financiële afwijking	Voordelige financiële afwijking
Stad en Bestuur	-	2
Duurzame stad	-	49
Bereikbare stad	-	720
Goed wonen	-	38
Schone en veilige stad	-	914
Samenleving, onderwijs en cultuur	-	1.122
Werk en inkomen	-	37
Economie en Vastgoed	-	112
Financiën	-2.382	-
Overhead	-	81
Totaal	-2.382	3.075
Totaal financiële afwijkingen		693

Toelichting actualisatie kapitaallasten 2026

Kapitaallasten (afschrijvingen en doorberekende rente)

De actualisatie van de kapitaallasten 2026 levert een *incidenteel* voordeel op van € 693.000. Dit wordt verklaard door een voordeel ad € 867.000 als gevolg van lagere afschrijvingslasten (inclusief invulling stelpost kapitaallasten); daarnaast is er sprake van een lagere onttrekking (=een nadeel) aan de reserve kapitaallasten ad € 205.000. Tevens is sprake van een incidentele administratieve correctie op de post doorberekende rente (€ 31.000 voordeel).

Afschrijvingen

De lagere afschrijvingslasten zijn met name op de programma's Bereikbare Stad (adaptieve mobiliteitsagenda), Schone en veilige stad (openbare ruimte) en Samenleven, onderwijs en cultuur (onderwijshuisvesting) te vinden. De afschrijvingen blijven achter bij de raming doordat niet alle geplande investeringen tot en met 2025 gerealiseerd zijn.

NB: de investeringen in 2026 hebben nog geen invloed op de omvang van de afschrijvingen 2026.

In de meerjarenbegroting 2027 -2030 wordt rekening gehouden met de structurele effecten.

Doorberekende rente

In de programmabegroting 2026-2029 is voor het jaar 2026 de renteomslag (ten behoeve van de doorberekende rente) vastgesteld op 0,32%. Op basis van de geactualiseerde rentelasten en rentebaten bij de najaarsrapportage 2026 (zie toelichting programma financiën) ontstaat een voordeling rentesaldo (rentebaten zijn hoger dan de rentelasten) waardoor doorbelasting van de rente aan de programma's in 2026 niet aan de orde is. Bij de jaarrekening 2026 wordt het definitieve rentesaldo vastgesteld en de noodzaak om rente wel of niet door te belasten opnieuw bezien.

Fasering investeringen

Herfasering investeringen 2026

Investeringen	Toegekend bedrag	Realisatie t/m 2025	Begroting 2026 (incl. restant 2025)	Actualisatie NJR 2026
(bedragen × € 1.000)				
Stad en bestuur				
Meubilair	350	64	86	161
Publieke dienstverlening	141	12	70	-
Herinrichting raadszaal	150	94	56	56
Toegangspoortjes	410	9	401	320
Totaal	1.051	179	613	537
Duurzame stad				
Energietransitie - Vleermuizentoren	71	-	71	71
Idem (bijdragen derden)	-11	-	-11	-11
Renovatie St.Papaver	350	-	350	350
Verduurzaming vastgoedportefeuille	5.415	1.416	849	849
Waterplan / klimaatadaptatie	1.935	411	434	434
Totaal Duurzame Stad	7.760	1.827	1.693	1.693
Bereikbare stad				
Adaptieve mobiliteitsagenda	31.472	12.739	6.962	5.109
Adaptieve mobiliteitsagenda - bijdrage van derden	-11.635	-3.660	-3.832	-2.765
Halteverplaatsing tramhalte Martinus Nijhofflaan	165	-	165	-
Halteverplaatsing tramhalte Martinus Nijhofflaan - bijdrage van derden	-83	-	-83	-
Reconstructie Buitenhofdreef	10.954	-	750	150
Reconstructie Buitenhofdreef - bijdrage derden	-4.750	-	-	-
Herinrichting Prinses Beatrixlaan Zuid	1.643	28	1.012	197
Idem - bijdrage van derden	-1.056	-	-676	-
Vervanging parkeerautomaten	620	-	150	120
Totaal Bereikbare Stad	27.330	9.107	4.448	2.811
Goed Wonen				
Ecologische zones TU Campus NZ en OW	1.000	325	18	18
idem - bijdragen derden	-1.000	-	-500	-500
Parkeerplaats Roland Holstlaan	410	55	-	-
Verwerving Schieweg 13	2.700	3	2.697	2.697
Idem bijdragen derden	-1.350	-	-1.350	-1.350
Voorkeursrecht verwervingen Grex Gillis Delfia	1.000	-	1.000	1.000
Totaal Goed Wonen	2.760	383	1.865	1.865
Schone en veilige stad				
Begraafplaatsen	200	-	200	150
Beheerplan civiele constructies	40.005	17.632	3.261	6.413
Beheerplan groen en water	13.837	2.863	2.696	2.696
Waterberging	4.321	656	1.146	1.146
Beheerplan openbare verlichting	19.507	4.595	3.923	3.503
Beheerplan wegen	29.652	7.795	3.292	3.292
Gasthuisplaats	2.450	384	116	116
Gelatinebrug	27.777	847	1.414	600
Idem - bijdrage van derden	-17.959	-	-	-
Verbreiding Delftse Schie	4.967	-	4.967	-

Investerings	Toegekend bedrag	Realisatie t/m 2025	Begroting 2026 (incl. restant 2025)	Actualisatie NJR 2026
(bedragen x € 1.000)				
Idem - bijdrage derden	-1.040	-	-1.040	-
Gevel tot gevel	6.554	729	2.972	2.972
GO - OR bovenplanse voorzieningen	4.100	-	-	-
Integrale herinrichting Voorhof NW	23.057	-	-	-
Reconstructie Ireneboulevard (valt vrij)	-	-	500	-
Rioolinvesteringen kostenverhaal	9.950	4.975	4.975	1.001
Schieoevers (bovenwijkse) voorzieningen	5.500	-	-	-
Speelplekken	4.146	1.540	496	583
Aanvulling speelplekken Delft West	510	37	417	260
Stadsvernieuwing	1.794	469	372	372
Tractie	1.447	-	278	335
Uitbreiding Vulcanusweg	184	166	-16	18
Verkeersvoorzieningen	2.727	685	387	387
Vervangen beheersysteem OR	600	163	437	212
Totaal	184.286	43.536	30.793	24.056
Investerings	Toegekend bedrag	Realisatie t/m 2025	Begroting 2026 (incl. restant 2025)	Actualisatie NJR 2025
(bedragen x € 1.000)				
Samenleven, onderwijs en cultuur				
Binnen- en buitensport	180	138	42	42
Erfoed - publieksvoorzieningen	300	-	-	-
IHP ISD/IGVO	17.385	17.598	-1.498	-213
IHP Bernadetta Maria	6.051	-	-	-
IHP CLD Hof van Delft	15.127	-	-	-
IHP sportcomplex CLD Molenhuispad	45.196	-	836	200
IHP Delfste Tuin	10.155	3.171	4.974	6.615
IHP Delftse Montessori	7.573	577	2.091	2.091
IHP Delftse Vrije School (Widar)	6.233	2	601	601
IHP Delftse Vrije School (Widar / Kinderopvang)	2.500	-	-	-
IHP Gabriëlschool	5.619	-	-	-
IHP Grotius Juniusstraat	34.472	-	205	100
IHP Grotius Juniusstraat - grond	3.350	-	-	-
IHP school Gillis Delfia	8.272	-	200	200
IHP Herman Broereschool	7.780	-	-	-
IHP Maurice Maeterlinckschool	15.998	559	301	590
IHP Maurice Maeterlinckschool - grond	973	-	941	-
IHP Mercurius met sportzaal	31.342	30	285	285
IHP Pleysier/ISK	22.518	11.954	5.687	10.271
IHP PO-school SO	8.644	-	-	-
IHP Sporthal Grotius	6.859	-	-	-
IHP Sporthal Westplantsoen (zie IHP sportcomplex CLD Molenhuispad)	-	-	-	-
IHP Stanislas VMBO /Junius (v)mboschool vervroegd	21.851	79	62	62
IHP Tanthof complexen	33.127	1.128	1.549	1.549
IHP stelpost (2028 tm 2030)	59.059	-	-	-
IHP stelpost (2026/2027)	4.577	-	8.401	591
Krakeelpolderweg - wissellocatie (vervalt)	-	-	1.041	-

Investeringsplan	Toegekend bedrag	Realisatie t/m 2025	Begroting 2026 (incl. restant 2025)	Actualisatie NJR 2026
(bedragen × € 1.000)				
Kwaliteitsverbetering gymzalen (7x 700K)	5.263	51	1.381	685
Marlotlaan - wissellocatie	7.250	6.936	314	314
Nieuwelaan - wissellocatie	150	1	149	-
OHP 2026 - uitbreiding Mgr.Bekkerschool	144	-	144	144
OHP 2026 - herstelkosten Cornelius Musiusschool	112	-	112	112
OHP 2026 - ingebruikname De Nieuwe Maan	600	-	600	600
OHP 2027 - 1e inrichting OLP en meubilair De Nieuwe Maan	116		116	-
OHP 2027 - vervanging dakbedekking gymzalen Laurentius	102		102	-
Museum Prinsenhof	44.619	5.495	26.213	19.181
Rietveldtheater	4.941	85	4.691	500
Ringpass velden	8.200	762	2.671	1.200
Sportaccommodaties KN2021	1.941	575	300	150
Sportpark Kerkpolder veld 51	1.000	-	1.000	1.000
Sportpark Kruithuisweg (blue birds)	9.600	771	2.079	861
Totaal	459.179	49.912	65.590	47.731
Economie en vastgoed				
Duurzame toekomst Westvest 9	10.487	4	9.758	198
Het nieuwe kantoor (HNK)	300	-	300	300
Instandhouding gemeentelijk Vastgoed (OD177)	60	-	60	-
Instandhouding Theater de Veste	1.955	3	1.952	200
Totaal	12.802	7	12.070	698
Overhead				
Het nieuwe kantoor (HNK)	3.012	2.774	238	50
MJOP facilitair (overhead)	5.479	-	-	230
Integraal veiligheid- en hospitalityplan	850	-	-	0
ICT Investeringsplan	16.135	4.060	966	966
Verledden HNK	750	8	642	742
Totaal	26.226	6.842	1.846	1.988
Totaal (netto) investeringsplan	721.394	111.793	118.918	81.379
Totaal bruto investeringsplan	760.278	115.453	126.410	86.005
bijdragen derden	-38.884	-3.660	-7.492	-4.626
Totaal (netto) investeringsplan	721.394	111.793	118.918	81.379
Aandeel instandhoudings-/vervangingsinvesteringen	136.845	39.515	31.002	17.746
Aandeel investeringen onderwijs	388.180	42.086	28.376	24.797
Overige investeringen	196.369	30.192	59.540	38.836
	721.394	111.793	118.918	81.379
Mutatie jaarschijf 2026				-37.539

Bijlagen

Inhuur derden

Omschrijving (toelichting)

Definitie:

Inhuur derden betreft de inhuur van medewerkers ter vervanging van vaste medewerkers (ziekte, vacatures), opvang van pieken, inhuur specialisten en inzet op projecten en programma's zoals Delft West, het Innovatiedistrict en Energietransitie. Het betreft niet de inhuur van diensten/adviezen en het uitbesteden van werkzaamheden. Ook zien we dat er nog steeds extra taken bij de gemeente belegd worden.

De prognose inhuur 2026 voor de inhuur bedraagt € 24- € 25 miljoen (waarvan inhuur ter vervanging € 19 miljoen, en inhuur op projecten € 6 miljoen). Dat is gelijk aan 18,9% van de geschatte loonsom. Bij de jaarrekening 2026 kunnen wij echter pas het definitieve percentage 2026 vaststellen. Ervaring leert dat het definitieve percentage vaker (iets) lager uitvalt dan de prognose. Niettemin is de verwachting dat de inhuur in 2026 hoger uit zal vallen dan in 2025 toen deze 18,1% bedroeg. Deze procentuele toename is deels te wijten aan de stijging van tarieven.

We zetten niettemin onverminderd in op het beperken en terugdringen van inhuur waar dat kan. Om de continuïteit te waarborgen, de druk op de zittende medewerkers te verlagen en omdat de gevraagde expertise niet altijd binnen de gemeentelijke organisatie beschikbaar is, blijft inhuur in sommige gevallen echter noodzakelijk. Het financiële effect is van inhuur is beperkt, deze wordt nagenoeg volledig gedekt door de beschikbare vacatureruimte, beschikbare projectbudgetten en gelden en specifieke uitkeringen die we van het Rijk ontvangen.

Audit

Omschrijving (toelichting)

Financial audits en Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

De Financial Audits worden vanaf 2026 meer risicogericht uitgevoerd. Op basis van een financiële risicoanalyse, die mede wordt opgesteld aan de hand van de begroting, wordt bepaald welke VIC's worden uitgevoerd. De adviezen en verbeterpunten die uit deze controles naar voren komen, worden besproken met de proceskenners of eigenaren en eveneens centraal gemonitord via de lijst met aanbevelingen. Daarnaast bevat iedere vervolgrapportage van de VIC ook een onderdeel waarin de opvolging van eerdere adviezen wordt beoordeeld. Hiermee wordt binnen de VIC ook een belangrijke stap gezet naar een meer gestructureerde werkwijze en een betere borging van de opvolging. Dit draagt bij aan het verder in control komen van de organisatie en versterkt tegelijkertijd de eerste en tweede lijn.

Voortgang actiepuntenlijst accountant

Omschrijving (toelichting)

Voortgang actielijst accountant

Vanaf de tweede helft 2026 wordt de opvolging van de adviezen en aanbevelingen van de accountant centraal bijgehouden via één lijst met aanbevelingen. Hierin worden adviezen uit de interim-controle en het verslag van bevindingen bij de jaarrekening opgenomen. Elk advies is toebedeeld aan een proceseigenaar zodat deze kan aangeven wat er met de adviezen is gedaan. De coördinatie en monitoring van deze lijst is centraal belegd bij Controlling en de voortgang wordt door de concern controller eveneens besproken in het Directieteam. Hiermee is een belangrijke stap gezet in het versterken van de interne beheersing en het verder in control komen van de organisatie. De accountant neemt tijdens de interim-controle kennis van de actuele stand van zaken en de opvolging van de aanbevelingen.